

Več perspektive

Na občinski konferenci SZDL v Slovenskih Konjicah so nekateri delegati iz hribovitih krajev prikazovali težave, s katerimi se tamkajšnji ljudje spopadajo. Govorili so, da je v tem kraju potrebno zgraditi ceste, v drugem zopet, da ni trgovine in pošte, dalje da v nekaterih naseljih ni elektrike. Nekateri so šli celo tako daleč, da so jadikovali zoper davke, da se kmetovalcem nič ne nudi itd.

Vsa ta razprava je v glavnem izvenela kot da bi naj družba predelem, ki so zaostali, morala nuditi več. Občina naj bi prispevala več sredstev, da bi se ti kraji modernizirali in postali enakovredni ostalim. Tako so menili. Eden je celo rekel, da bi naj občina prispevala denar za ureditev vodnjakov, gnojišč in dvorišč. Skratka, odmev te razprave je bil, da je življenje v teh vaseh zelo težko in da komunam tem področjem nudi premalo pomoči.

Nihče ne oporeka, da življenje v hribovitih vaseh ni vezano na raznovrstne težave, da so žiljenjski pogoji v teh oddaljenih krajih težji kot nekje v nižinskih predelih ali v mestu. Tudi to je prav, da so o tem delegati spregovorili na občinski konferenci Socialistične zveze, saj je to ljudski tribuna, kjer je prav, da se pomenijo o vseh problemih, ki tarejo prebivalce.

Vendar je način razprave pokazal na določeno ozkost, pobarvano z lokalizmom. V razpravi je bilo čutili dokajšnjo dozo pesimizma in brezperspektivnosti. Takšna razprava pa le škoduje razvoju, saj samo s tarnanjem se bolj pasiviziramo in v teh predelih, namesto, da bi ljudem odprli perspektivo razvoja in jim pokazali, v kakšni meri in na kakšen način bi bilo možno rešiti marsikateri problem, ki jih tare.

Občina rada pomaga, toda le toliko, kolikor zmore. Za izvedbo raznih komunalnih del po vaseh občina nima toliko denarja kot bi bilo potrebno. In končno komunam ni le občinski ljudski odbor, na katerega se prebivalci radi v takšnih zadevah obrnejo, temveč tudi občinski svet, ki sestavlja vsi prebivalci, ki so odgovorni in dolžni, prispevajo svoj delež. Brez takega sodelovanja je nemogoče misliti na uspešno ureditev raznih potreb v nekem kraju.

O tem pa je bilo v razpravi premalo povedanega, čeprav bi se marsikatera stvar dala rešiti v kraju samem, če bi za to dala pobudo krajevna organizacija Socialistične zveze, če bi skupaj s krajevnimi odborom zainteresirali ljudi in mobilizirali vse razpoložljive sile v vasi za izvedbo raznih komunalnih del. V tem primeru bi tudi občinski odbor prav gotovo ne držal rok križem ter bi po svojih zmogljivostih podprl koristno pobudo prebivalcev.

Krajevne organizacije Socialistične zveze bi tudi morale storiti več za osveščanje ljudi ter jim dati širše obzorje, da bodo ocenjevali vse stvari v okviru širše skupnosti, predvsem v okviru potreb komunam. Konjska občina je lani vložila preko ene milijarde dinarjev v razne investicije in dobiček del teh sredstev je šlo tudi za potrebe družbenega standarda. O tem bi morali biti občani seznanjeni.

Ozko postavljati stvari, samo zaklepati, prispevati pa nič, pri tem pa ne videti potreb širše družbe — tako razpravljanje je nazadnjaško in nepodno. Vsem je znano, da je življenje v hribovitih predelih težavnejše; to je bilo vedno tako in tako bo. Zato bi bilo koristnejše, da bi namesto tarnanja raje skušali najti realne in konkretne možnosti, kako tem ljudem olajšati življenje.

Vaške organizacije Socialistične zveze bi morale prikazati članstvu o sekcijah širše perspektive razvoja in ljudi na ta način mobilizirati za razne akcije pri izvajanju programa Socialistične zveze. Ni dovolj, če je nekdo le član Socialistične zveze, temveč se mora tudi zalagati za njene programske cilje. Kuko, kje in kdaj pa je stvar prostora, časa in sredstev. Če se bodo organizacije Socialistične zveze spoprijete z večjim čustvom odgovornosti, bolj poglabljeno in perspektivno z raznimi konkretnimi problemi na široki fronti, bodo uspehi večji in pesimistična razprava kot jo bila na nedavni konferenci v Konjicah bo povsem odpadla.

Novo mesto je potrebno zgraditi, ker se bo sedanja cesta v bodočnosti porušila zaradi rudaških del. Cesta bo potekala ob južni strani železniške proge. Z njeno

izgradnjo in regulacijo Pake bodo dane tudi možnosti za gradnjo bodočega energokemičnega kombinata, za katerega je lokacija določena zapadno od šoštanjke termoelektrarne in med vasjo Preloge. Oba objekta bodo gradili pretežno s prostovoljnimi delom. Predsedstvo tega odbora je prevzel Peter Sprajc, predsednik občinskega ljudskega odbora.

Predsedstvo tega odbora je prevzel Peter Sprajc, predsednik občinskega ljudskega odbora.

tečajnik

Z OBČINSKE KONFERENCE SZDL V CELJU

Nove pobude za večje uspehe

Konferenca je obsodila izpade šovinistične drhali v Trstu

Pred dnevi se je sestalo blizu 250 delegatov na občinski konferenci Socialistične zveze v dvorani Narodnega doma v Celju. Med številnimi gosti so konferenci prisostvovali tudi podpredsednik zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka, ljudski poslanci in predstavniki Glavnega odbora SZDL Slovenije Mitja Ribičič, Sergej Vošnjak in Matevž Hec, sekretar okrajnega komiteja ZKS Franc Simonič in predsednik OSS Jože Jošt.

Kot poročilo predsednika Draga Spendla tako tudi živahna ter obsežna razprava delegatov je dala tej konferenci obeležje, da je v celjski občini postala Socialistična zveza resnična vseljudska tribuna. To so pokazali delegati, ko so razpravljali o številnih problemih z najrazličnejših področij našega družbenega razvoja. Prostor še zdaleč ne dopušča, niti da bi imenovali obširna področja, o katerih so delegati govorili, kaj šele, da bi v tem sestanku o vseh teh problemih kaj več spregovorili.

Razveseljiva ugotovitev je bila, da je Socialistična zveza v celjski občini postala resnični pobudnik uspešnejše dejavnosti na najrazličnejših področjih družbenega in gospodarskega življenja, da je postala mobilizator ljudskih množic pri izvajanju planskih nalog in najvažnejši činitelj pri poglabljanju socialne, demokracije in utrjevanju družbenega upravljanja.

Ze v poročilu je tovariš Spendl nanizal vrsto uspehov, ki so jih člani in organizacije Socialistične zveze dosegli v zadnjem obdobju, hkrati pa je opozoril na pomanjkljivosti, ki jih seveda tudi ne manjka. Predvsem bo potrebno utrditi delo novoustanovljenih sekcij in podružnic, poživeti pa bo potrebno tudi delo krajevnih odborov kot družbenih organov in stanovanskih skupnosti, ki so sicer prebrodile začetne težave, vendar bodo morale svoje delo v skrbni za družbeni standard stanovalcev še izboljšati.

Na teh področjih bodo morale krajevne organizacije Socialistične zveze, ki jih je v občini 20, pokazati več poleta in odgovornosti, saj je to eno najvažnejših vprašanj, od katerega je tudi v nemajhnini meri odvisen naš nadaljnji družbeni razvoj, ki je usmerjen v vedno večjo skrb za človeka. Da bi pa člani Socialistične zveze uspešno te naloge reševali in pri tem zajeli čim širši krog ljudi, je še vedno ena važnih nalog organizacij Socialistične zveze, da bodo nenehno skrbele za idejno vzgojno izobraževanje članstva ter za čim večjo informiranost državljanov o vsem našem dogajanju, bodisi na zunanje-političnem področju, na področju našega notranjega razvoja, predvsem pa na področju komunam. Vedno bolj in bolj se moramo zavedati, da državljanji postajajo resnični soupravljalci pri urejanju našega družbenega razvoja ter da bomo le s pomočjo njihovega sodelovanja uspešno izpolnjevali vse naloge, ki jih zahteva naš čas.

V aktivno delo organizacije Socialistične zveze bo potrebno vključiti čim več delavcev in kmetijskih proizvajalcev, saj bomo planske naloge lahko uspešno izpolnjevali le z najširšo mobilizacijo vseh sil. V tej zvezi je konferenca v poročilu in razpravi obširno prikazala velike naloge pri izvajanju perspektivnega plana v celjski občini, ko bo potrebno mnoga podjetja rekonstruirati,

KONFERENCA SOCIALISTIČNE ZVEZE ŠOŠTANJSKE OBČINE

Boljše delo v naslednjem obdobju

Preteklo soboto je bila v dvorani kulturnega doma v Velenju redna letna konferenca občinske organizacije SZDL šoštanjke občine.

Konferenca se je udeležilo nad 200 delegatov, med gosti pa so bili tudi Franc Leskošek — Luka, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine, Rudi Janhuba, član Glavnega odbora SZDL Slovenije, Jože Marolt, organizacijski sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje in zastopniki sosednjih občinskih odborov SZDL.

Na konferenci je o nalogah organizacij SZDL obširno govoril predsednik občinskega odbora SZDL Janko Zevart, ki je poudaril, da pomeni ta konferenca ključno fazo organizacijskega prilaganja Socialistične zveze v občini novim določilom statuta, ki ga je sprejel V. kongres SZDL Jugoslavije. Pri tem je opozoril, da so v metodah političnega dela nekaterih organizacij SZDL še določene pomanjkljivosti, ker jih še niso dovolj prilagodile sistemu

našega delavskega in družbenega samoupravljanja. Navedel je, da so na pobudo občinskega odbora SZDL krajevne organizacije SZDL skupno s krajevnimi odbori oziroma sveti stanovanskih skupnosti razpravljale o celotni gospodarsko-politični problematiki svojega področja. Na podlagi teh razprav so sprejeli določene delovne programe, ki se nanašajo na celotni razvoj posameznih krajevnih skupnosti v naslednjem petletnem obdobju. Na teh delovnih programih temeljijo predlogi, ki naj bi jih občinski ljudski odbor upošteval pri sestavi perspektivnega programa in družbenega plana za tekoče leto. Ti predlogi, ki so jih krajevni faktorji tako prvič sami predlagali in ki so bili na krajevnih konferencah dani v razpravo članstvu, so v primerjavi s prejšnjimi leti ne samo podvojili število državljanov, ki so aktivno sodelovali v razpravi, temveč so tudi zbudili živ interes za naloge, ki jih bo občinska skupnost imela v naslednjem obdobju.

Predsednik občinskega odbora SZDL je nadalje omenil, da je večina krajevnih organizacij SZDL z oklevanjem začela z aktivizacijo članstva in reševanjem določene problematike preko sekcij, nato pa je govoril o nalogah, ki jih ima SZDL v šoštanjki občini na področju gospodarstva. Čeprav so že do sedaj dosegli zelo lepe uspehe na vseh področjih družbenega življenja v občini, bodo rezultati velikih investicij v občini v naslednjih letih še večji. Planirana investicijska vlaganja v prihodnjih petih letih bodo povečala celotni proizvod v občini za 97 %, narodni dohodek pa za 100 %, s čemer se bo občina Šoštanj uvrstila med gospodarsko najmočnejše komunam v Jugoslaviji. Da bi se družbi vsaj delno oddolžili za ogromna sredstva, ki so se, oziroma ki se še bodo vlagala v izgradnjo velikih industrijskih objektov v občini (rudnika lignita, termoelektrarne, veleplinarne in ostalih objektov bodočega kemičnega kombinata), je občinski odbor SZDL sklenil pozvati vse državljanje v občini, da zgradi s prostovoljnimi delom novo moderno avtomobilsko cesto med Šoštanjem in Velenjem in da med tema dvema krajema regulira tudi reko Pako.

Pri delu ljudskega odbora in drugih organov je nadaljeval tov. Zevart, pa bo potrebno odpraviti še marsikatero pomanjkljivost in uvesti v sistem dela nekaj novih metod, ki bodo v skladu z že doseženim razvojno stopnjo. V prvi vrsti bo potrebno zagotoviti še večji vpliv državljanov na delo ljudskega odbora in njegovih organov. Zbori volivcev so prerediti in ni prav, da med letom ni nihče vprašal volivcev za mnenje o celi vrsti važnih odločitev, ki so jih sprejeli. Z večkratnimi zbori volivcev bi se krepil tudi čut odgovornosti ljudskih odbornikov, saj nekateri smatrajo, da je njihova edina dolžnost, da se udeležujejo sej ljudskega odbora. Določene slabosti ima tudi občinski zbor proizvajalcev, ki se premalo uveljavlja kot višja stopnja delavskega samoupravljanja na nivoju občine. Ta zbor bi lahko prav v šoštanjki občini zaradi njenega hitrega gospodarskega razvoja in problematike, ki iz tega izvira, mnogo pripomogel, da se



Pogled na del delegatov in gostov. V ospredju tov. Simonič in Drago Spendl.

hkrati pa tudi skrbeti za obnovo nekaterih najnujnih komunalnih objektov (vodovod, kanalizacija itd.) ter objektov družbenega standarda (stanovanja, družbena prehrana, kulturno prosvetne in športne potrebe itd.). V kmetijstvu bo potrebno predvsem okrepiti kmetijsko gospodarstvo Lava in kmetijsko zadrugo.

Delegati so odnesli s konference vrsto plodnih misli in pobud, ki jih je nakazala razprava v komisiji za gospodarska vprašanja,

kjer je prvi spregovoril predsednik občine Franc Rupret, in komisiji za ideološka in politična vprašanja, kjer je poleg številnih delegatov spregovoril sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Tone Slak. Slednji je zlasti poudaril potrebo po čim uspešnejšem obveščanju ljudi, o načinih, kako bi naj vzbudili čim večje zanimanje državljanov za sodelovanje v raznih akcijah ter o delu članov Zveze komunistov v Socialistični zvezi.

Predsednik občinskega ljudskega odbora Tone Močilnik je nato prečital poročilo o osnovnih smernicah bodočega gospodarskega in ostalega razvoja občine v naslednjih petih letih, za tem pa se je razvila zelo živahna razprava. Prisotni so zlasti navdušeno pozdravili besede prvega govornika Franca Leskoške — Luke, ki je dal mnogo smernic za uspešnejše delo organizacij SZDL v občini. Posebno je poudaril, da mora SZDL ustvarjati javno mnenje o posameznih problemih in vplivati na delo družbenih in oblastvenih organov tako, da bo njihovo delo vedno v skladu s splošno družbenimi interesi. Pozitivno je ocenil predlog občinskega perspektivnega programa za obdobje 1961—65, ter opozoril na potrebo smotrne urbanistične ureditve celotne Šaleške doline. V tej dolini so v zemlji z izjemo njenega zapadnega dela severno od železnice velike zaloge premoga. Zaradi izkoriščanja tega premoga se bodo vsi objekti na tem področju postopoma zaradi premikanja zemlje porušili in je zaradi tega nujno usmeriti celotno industrijsko, sanovnjakovo in ostalo izgradnjo na terenu južno od železniške proge, zlasti pa v Velenju. Velik del Šoštanj je zgrajen na debelem premogovnem sloju, ki ga cenijo na okrog 30.000.000 ton in se naj to mesto razvija le v prostoru med termoelektrarno in tovarno usnja, južno od železniške proge.

bi razni negativni pojavi in objektivne težave v delu posameznih gospodarskih organizacij sproti odpravljale.

Ob zaključku konference je Mitja Ribičič govoril o nalogah Socialistične zveze v jubilejnem letu, ko proslavljamo 20-letnico vstaje. Dotaknil se je tudi športne dejavnosti ter poudaril, da pogoj za uspešno delo ni le denar, temveč predvsem volja in ljubezen do dela ter jasen program. Ko je govoril o nekaterih notranjih in zunanje-političnih vprašanjih, je obsodil izpade šovinistične drhali v Trstu proti Slovincem in Jugoslaviji. Ob zaključku so delegati v tej zvezi poslali tudi protestni brzojavki državnemu sekretariatu za zunanje zadeve in Glavnemu odboru SZDL Slovenije.

V razpravi je sodeloval tudi Sergej Vošnjak. Med drugim je opozoril na važno vlogo tiska v našem razvoju, ki vedno bolj postaja vseljudska tribuna. V tej zvezi je poudaril naloge organizacij Socialistične zveze, ki so dolžne tisk idejno krepiti in ga tudi širiti med množice.

V popoldanskem delu konference so predsedniški komisij poročali o problemih in nalogah, o katerih so delegati razpravljali. Predsednik celjske občine Franc Rupret pa je govoril o nekaterih nalogah pri izvrševanju perspektivnega plana razvoja ter poudaril, da bi se naj člani Socialistične zveze na skorajšnjih zbiorih volivcev zavzeli za najbolj naprednejša stališča, ki jih vsebujejo smernice za izdelavo petletnega plana.

Ob zaključku konference je Mitja Ribičič govoril o nalogah Socialistične zveze v jubilejnem letu, ko proslavljamo 20-letnico vstaje. Dotaknil se je tudi športne dejavnosti ter poudaril, da pogoj za uspešno delo ni le denar, temveč predvsem volja in ljubezen do dela ter jasen program. Ko je govoril o nekaterih notranjih in zunanje-političnih vprašanjih, je obsodil izpade šovinistične drhali v Trstu proti Slovincem in Jugoslaviji. Ob zaključku so delegati v tej zvezi poslali tudi protestni brzojavki državnemu sekretariatu za zunanje zadeve in Glavnemu odboru SZDL Slovenije.

Velik pomen

Občinski ljudski odbor Šoštanj je na zadnji seji sklenil, da bo pristopil v širše članstvo poslovnega združenja za gradnjo, energo kemičnega kombinata v Šoštanju. Prva faza gradnje tega kombinata bo veleplinarstvo z zmogljivostjo 500 milijonov m³ plina letno. Ta plinarstvo bo eden največjih objektov, ki bodo zgrajeni do leta 1965 v naši republiki. Celotna investicijska vlaganja bodo znašala okrog 20 milijard dinarjev. Plinarstvo bo preskrbovalo s plinom pretežno del slovenske industrije, saj bodo plinovodi speljani do Kamnika, Kranja, Jesenice, Ljubljane, Celja, Stora, Kidričevega, Maribora, Slovenj Gradca itd.

VREME

Padavine z ohlajitvijo pričakujemo okrog 11., 17. in 18. februarja.

Velik napredek v zadnjem obdobju

V NOVI IN LEPO UREJENI KINODVORANI V MOZIRJU JE BILA V SOBOTO REDNA KONFERENCA OBČINSKE ORGANIZACIJE SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA. RAZEN 174 DELEGATOV SO KONFERENCI PRISOSTVOVALI SE: SEKRETAR OKRAJNEGA ODBORA SZDL CELJE TOV. STANE SOTLAR IN REPUBLIŠKA LJUDSKA POSLANKA FRANC JERAJ IN ING. DESANKA KOZIČ. POROČILO O DELU IN NALOGAH ORGANIZACIJE SZDL JE PODAL PREDSEDNIK OBČINSKEGA ODBORA SZDL TOV. JOŽE KOZAR. V RAZPRAVI JE SODELOVALO VELIKO ŠTEVILO DELEGATOV, MED NJIMI TUDI GOSTJE. KONFERENCO SO POZDRAVILI TUDI MOZIRSKI PIONIRJI.

Obširno poročilo predsednika občinskega odbora SZDL je zajelo nekatera najvažnejša vprašanja družbeno politične dejavnosti organizacije SZDL. Za organizacijo SZDL je bilo preteklo leto eno najbolj razgibanih let, tako v pripravi na V. kongres SZDL kakor v izvajanju njegovih sklepov. Kongres je namreč jasno začrtal vlogo Socialistične zveze v pogojih vedno bolj razvijajočega se družbenega upravljanja, katerega sestavni del je postala tudi organizacija Socialistične zveze.

Organizacija Socialistične zveze se je v preteklem letu v občini organizacijsko in številčno uveljavila. Na območju občine deluje 14 krajevnih organizacij s 7. podružnicami in 18. sekcijami, ki vključujejo 6.503 člane ali 65 % vseh volivcev. Socialistična zveza se je uveljavila tudi s tem, da je izbirala pravilne oblike in metode dela ter jih prilagajala vsakokratnim potrebam družbenega življenja. Zato so državljani vedno bolj prepričani, da je Socialistična zveza prav tista organizacija, v kateri lahko uspešno postavljajo

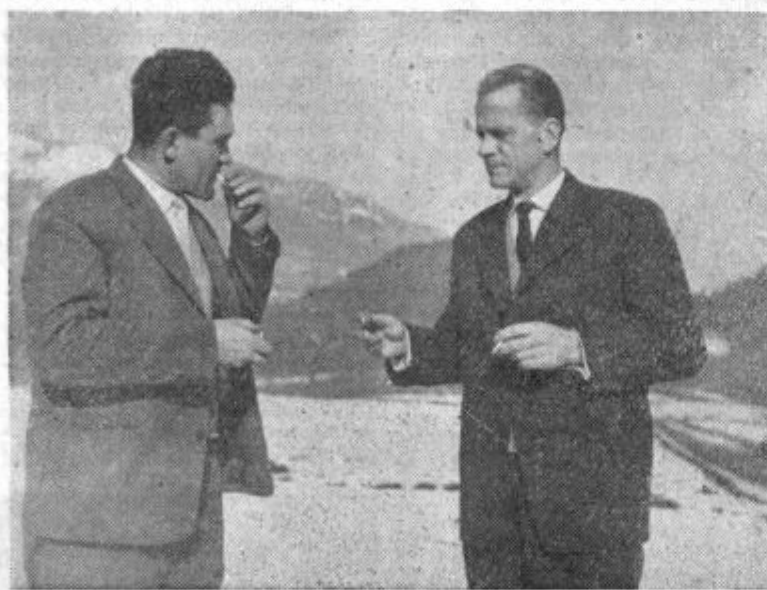
upravljanja v komuni. Ta zavest je med drugim tudi vplivala, da se je v preteklem letu povečalo število članov za 1.092.

Seveda pa so se pri tem delu pojavljale tudi številne pomanjkljivosti. Da bi namreč organizacija SZDL lahko postala resnična javna tribuna, kjer bi reševali vsa vprašanja našega družbenega življenja, bi bilo treba na terenu razgibati vse subjektivne sile. V tem pogledu dajejo široke možnosti podružnice, razen tega pa tudi sekcije. Za delovanje sekcij je bilo ugotovljeno, da se vse niso

tem, da so svoje delo usmerjali vse preveč na reševanje komunalnih problemov, pri tem pa zanemarjali druga pomembna vprašanja kot so šolstvo, zdravstvo in podobno. Vloga delovnih ljudi bi se naposled morala uveljavljati tudi na zborih volivcev. Ti so prav gotovo najbolj demokratična oblika družbenega upravljanja v komuni. Konferenca je ugotovila, da se v mozirski občini še vedno niso dovolj uveljavili. Pri vseh državljanih bo treba vzbuditi več interesa, da bodo tudi sodelovali na teh zborih. Tudi socialistična zveza bo morala glede tega v bodoče več napraviti kot doslej. Dogajalo se je, da so bili državljani doslej slabo poučeni o posameznih ukrepih komune. Na konferenci so govorili tudi o hišnici, ki je napravlila med državljani precej negotovanja in kritike. V bodoče bo zato treba predložiti v obravnavo zborom volivcev vsa važnejša vprašanja občine. Med volivci za zboro doslej ni bilo dovolj interesa tudi zato, ker so bili zbori preveč formalni in redki.

Kako pestro je delo Socialistične zveze in na katera področja vse sega vpliv politične organizacije je pokazala tudi razprava. V njej je sodelovalo blizu dvesto delegatov in gostov. Razveseljivo je dejstvo, da je bilo največ diskusij iz terena, ki so govorili o uspehih v preteklem letu, na drugi strani pa so načeli vrsto problemov z vseh področij dejavnosti.

V razpravi je govoril tudi tov. STANE SOTLAR. Delegate je opozoril na važnost dela podružnic, zlasti pa še sekcij. Te oblike dela je nakazal tudi V. kongres, ki naj bi vsebinsko okrepile organizacijo SZDL. V sekcijah, je dejal, lahko člani res obravnavajo vse probleme svojega področja, dajejo predloge in pripombe, kakor naj bi posamezne zadeve reševali skupno s krajevnimi odbori in ostalimi činitelji. V razpravi se je dotaknil tudi prostora, ki jih morajo organizacije SZDL imeti na razpolago, da bodo lahko reševale vse naloge, ki se pred njih postavljajo. Ob zaključku konference so sprejeli številne in zelo konkretne sklepe za delo v prihodnje. Izvolili so tudi člane plenuma Obč. odbora SZDL, kakor tudi delegate za okrajno konferenco in peti kongres SZDL Slovenije.



Tovariš Jože Kozar in Hinko Čop v pomenku med odmorom

svoje probleme, zahtevajo njihovo ureditev in tako učinkoviteje vplivajo na politično organov

našle pravega področja dela, zato jim bo treba v prihodnje posvetiti več pozornosti.

Na konferenci je bilo precej govora tudi o delu občinskega ljudskega odbora, njegovih svetov in pa krajevnih odborov. Občinski ljudski odbor je deloval dokaj uspešno, ne bi pa mogli trditi tega tudi za vse svete ljudskega odbora. Analiza dela krajevnih odborov kaže, da so se največ ukvarjali z raznimi komunalnimi problemi in jih s pomočjo občinskih dotacij uspešno reševali. Vrednost prostovoljnega dela državljanov pa je v preteklem letu znašala več milijonov dinarjev. Kadrovske sestave krajevnih odborov ni najboljše, saj je v njih premalo žena in mladine. Slabosti dela krajevnih odborov so bile predvsem v

Kam z ženska delovna sila?

Gospodarski napredek šoštanjске komunne je v povojni dobi Saleško dolino spremenil iz pretežno kmetijske v industrijsko področje. Rudnik lignita, dve elektrarni in Velenju in Šoštanju, tovarna usnja itd. Mnogo podjetij je razširilo svojo dejavnost, vendar je zaposlovalo večinoma moško delovno silo.

Danes je v občini čez dvesto žena, ki ne najdejo zaposlitve. Res, samo 25 odstotkov je stvarno brezposelnih, ostale so gospodinje, ki bi se radi zaposlile, ker njihovi možje ne zaslužijo toliko, da bi lahko dostojno preživljali družino. Zaposlitev žena je postala precej vprašanje te občine, kajti število delavcev bo nenehno rastle in s tem bo mehanski priliv ženske delovne sile prav tako iz dneva v dan močnejši.

Za sedaj imamo v občini samo tri podjetja, ki v večjem številu zaposlujejo žene in sicer »Toper« v Šoštanju, »Galanterija« in »Gorenje« v Velenju. Podjetje »Gorenje« v Velenju ima lepe perspektive in bo verjetno kmalu še razširilo svoj obrat. »Galanterija« v Šoštanju ima težave pri uvozu surovin in nima dovolj lastnih sredstev za večja investicijska

vlaganja. »Toper« naj bi organiziral razširitev svojega obrata v Velenju, vendar ni imel sredstev za adaptacijo prostorov, ki jih je dobil v Velenju. Tako vidimo, da razen »Gorenja« v občini ni ravno mnogo novih možnosti za rešitev tega problema.

Nekaj ženske delovne sile bo brez dvoma absorbirala razširjena uslužnostna dejavnost, ki se bo nujno razvila v Velenju. Tu bo treba ustanoviti nove trgovine, nova gostišča, krpalnice za perilo, servis za čiščenje itd.

V komuni o tem problemu resno razmišljajo. Nujne potrebe pa jih silijo na hitro ukrepanje. V perspektivnem programu občine Šoštanj poleg že omenjenih možnosti pričakujejo, da bo reševanju tega problema pripomogla tudi obrt s pletiljskim obratom, razširjenimi brivsko-frizerskimi saloni itd. Vendar pa bo potrebno v bodoče tu več pomoči s posojili in z združenimi sredstvi ostalih podjetij. Tako n. pr. pripomočajo, da bi podjetje »Gorenje« prevzelo »Galanterijo«, in s tem omogočilo hitrejšo širjenje tega, za zaposlitev žena tako važnega podjetja.

V. V.

Izgubljeni milijoni na rešet

Edina točka dnevnega reda zadnjega zasedanja delavskega sveta Rudnika lignita v Velenju je bilo vprašanje higiensko tehničnega varstva in socialnega zavarovanja rudarjev.

Vsa razprava je potekala okrog izgubljenih milijonov. Ugotovili so namreč, da so v rudniku zaradi izostankov z dela nad dovoljnim povprečjem izgubili nad 300 milijonov, kar se kaže znotraj rudnika v enomesečni plači. Pri tem so poudarili, da se izguba naša samo na izostanke, ki pressegajo povprečne izostanke v rudarstvu v državi. Izračunali so tudi, da je odstotek za delo nesposobnih v rudarstvu normalen, če se giblje okrog 6 odstotkov, v velenjskem rudniku pa je bil znatno višji.

Kje so vzroki? Predvsem so ugotovili, da nad rudarji, ki so bili v staležu bolnikov, ni bilo zadostne kontrole in da je bila prav tako pomanjkljiva mesečno vodena evidenca o staležu. Odstotek bolnikov je bil zlasti visok v juniju, septembru in oktobru. Povečano število izostankov v teh mesecih gre predvsem na račun tistih rudarjev, ki se razen z rudarstvom ukvarjajo še s kmetijstvom. Bili so primeri, ko rudar ni dobil rednega dopusta, ko bi bil moral doma opraviti določena kmetijska dela, pa se je zgabil v ambulanti za najrazličnejši »težavnik«, zaradi katerih so ga za dva, tri dni sprejeli v stalež. V

tem času je seveda doma opravil potrebna dela.

Druga stran razprave je pokazala, da je rudnik vložil lani v preventivne namene nad 50 milijonov dinarjev, posebnega efekta pa ni bilo. Ugotovili so, da je poglavitni razlog za to slaba poučenost ali sploh nepoučenost rudarjev o načinu uporabe zaščitnih sredstev, v odstopanju od navodil itd. Zato so sklenili, da bodo posvetili skrb varstveni vzgoji rudarjev ter poostri delovno disciplino. V tem smislu si dosti obeta od socialnega delavca, govorili pa so tudi o tem, da bi poleg njega bil potreben še psiholog in preventivni zdravnik.

V Rudniku lignita v Velenju je bilo največ nesreč pri delu samem, na poti na delo in z dela. Lani jih je bilo kar 747 ali 91 več kakor preletanskim. Zaradi nesreč so izgubili 13 tisoč delovnih dni ali 53 milijonov dinarjev, tem milijonom pa jih je treba dodati še 21, ki so jih izplačali kot nadomestilo za plače.

V preteklem letu je bilo bolnih 5.200 rudarjev, ki so izostali z dela 69 tisoč dni, kar predstavlja okrog 277 milijonov dinarjev izgube. K temu pa je treba prišteti še okrog 27 milijonov dinarjev, izplačanih kot nadomestilo za plače.

V velenjskem rudniku so se krepko spoprijeli s to problematiko, zavedajoč se, da pri reševanju ne gre zgolj za rudnik, pač pa za skupnost sploh.

„Pakaži kaj znaš“ v Petrovčah

Aktiv LMS Petrovč je v nedeljo priredil v zadrženem domu javno oddajo »Pakaži kaj znaš«.

V zanimivem dvournem programu, kjer so prevladovali pevski popevki so se zvrstili pred zvočnikom neznani talenti iz Petrovč in bližnje okolice. Nastopili so s pevskimimi in recitacijskimi točkami. Kljub neljubi zamudi (začeli so pol ure pozneje) in mrzli dvorani, je oddaja potekala nemoteno in lepo. Vse nastopajoče in pa tudi gledalce v dvorani so motile ocene strokovne komisije in ocenjevalcev ter občinstva, ki so ocenjevali vse nastopajoče po »prijetnosti«, ne pa po kvaliteti, ki je v nekaterih točkah dosegla povprečno raven. S prednostjo nekaj točk je zmagal »vokalni kvintet« gimnazije iz Celja, ki ga vodi priznani domačin iz Petrovč Tone Mikeln. Zapeli so dve pesmi. Aktiv LMS Petrovč lahko čestitamo, saj je bila ta oddaja odlično pripravljena.

-TV-

Novi urbanistični načrt

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Šoštanju so med drugim razpravljali tudi o predloženem urbanističnem ureditve mesta.

Novi načrt je bil potreben zato, ker so v Šoštanju na desnem bregu Pake v zemlji znatne količine premoga, ki jih bo Rudnik lignita v Velenju pričel v doglednem ča-

Pustovanje v Preboldu

Ze nekaj let je v Preboldu v dnevi okoli pusta posebno živahno. Pripravlja se staro in mlado, da na sam pustni tork pozabi na vse tegobe, zato naj bo ob krapih, svinjskih kračah in dobri kapljici na en sam dan res veselo in prijetno. Ju hu hu ju hu hu, pustna nedelja, lani sem bil špeha sit, letos bom zeljal se sliši od Dobrave do Groblje, od Kaplje do Gornje vasi. Maske jezdi jo na konjih vozijo se z dvokolesi in traktorji. In vsak pustni tork nastane dolg pisan sprevod mask in usaka zase se trudi, da je mikavna, lepa in privlačna. Tu, v tem dolgem pustnem sprevodu ni razlike, kaj je kdo. V sprevodu so kmetje in obrtniki, uslužbeni in delavci. Vse vriska, vse je veselo, igra godba in čuje se ubrano petje. Gostilničarji stoje z velikimi porcijami dobrega vina in točijo s pregovorom na ustih: Pijte, danes

je zastoj, jutri bo spet za denar!

Pepelnica pa je dan velikega žalovanja. Dolg sprevod, ki se zbere pri Južnu na Dobravi, je odprt v eno samo črtno in se s pokojnim Pustom pomika vzdolž ceste. Tu je žalujoča ostala, takoj za njo stopa ožje sorodstvo in dolga vrsta znancev. Duhovščina bere psalme ministranti se ukvarjajo s kadi, godba igra turobne melodije. Sredi Prebolda, kjer se zbere velika množica radovednežev, opravi eden izmed duhovnikov pretresljivo govor, vsi navzoči izbruhnjo v pretresljivo jok in sprevod krene dalje, v druge okoliške vasi. In na meji med Preboldom in Semperom zagori na večer kres velika grmada, nanjo vržejo pokojnega Pusta, še enkrat se sliši pretresljivo jok, še enkrat se sliši turobna melodija fanfar in za leto dni je ceremonija konec.

Za varnost prometa

Na zadnji seji komisije za varnost lokalnega prometa v Zalcu so razpravljali o uspehih in pomanjkljivostih pri delu v preteklem letu.

Komisija je lani opravila več akcij, ki so zajele tako pešce in kolesarje kakor voznike vprežnih in motornih vozil. V sodelovanju z združenjem šoferjev, avto-moto društvom in ljudsko tehniko je pripravila 38 filmskih predstav s področja prometa in priredila 18 predavanj, ki jih je obiskalo okrog 15 tisoč državljanov. Razen tega je pripomogla, da so na šolah ustanovili mladinske prometne krožke in je 250 učencev uspešno opravilo izpit iz osnovnih prometnih predpisov. Najboljšim krož-

kom v Vinski gori, Grižah in Veliki Pirešici je komisija poklonila praktične nagrade, najboljšemu udeležencu iz Griž pa ročno uro.

V podjetjih je komisija pregledala dvokolesa delavcev in uslužbencev, poleg tega pa uredila prehode za pešce v Zalcu, Preboldu, na Polzeli in Vranskem, obnovila železniške opozorilne znake na prehodih, prehode pa zaradi večje preglednosti očistila nekaterih ovir.

Komisija za varnost lokalnega prometa je uspešno opravila svojo nalogo, vendar bodo morali pri njenem delu v bodoče sodelovati vsi činitelji v občini.

S. L.

Počitniška zveza DRUŽBENA ORGANIZACIJA

Pred nedavnim je bil v Celju občni zbor Počitniške zveze, na katerem je podal poročilo o delu organizacije predsednik okrajnega odbora PZ Ivan Grobelnik.

Organizacija Počitniške zveze, je med drugim dejal, prehaja letos na področju našega okraja v deveto leto delovanja. V tem času je napravila določeno razvojno pot. Medtem ko se je nekoč ozko omejevala na srednješolsko in visokošolsko mladino, je zdaj enakopravno sprejela vase mladino sploh. Njena poglavitna naloga je v prizadevanju, da bi z raznovrstno aktivnostjo skrbela za zdravo razvedrilo mladih ljudi in jim omogočala spoznavati kulturne vrednote, zgodovinske zanimivosti in prirodne lepote domovine. S spoznavanjem zgodovinskih krajev, muzejev in spomenikov NOB omogoča Počitniška zveza spoznavati svojim zgodovinsko razvojno pot naših narodov. V tem smislu postaja mladinski turizem važni faktor splošnih vzgojnih prizadevanj organizacije. Veliko število sprejemnih centrov, prenočevališč in taborov širom po domovini pa nudi možnost za udejstvovanje čim širšega kroga mladine. Tako aktivnost PZ programsko dopolnjuje ostale mladinske in družbene organizacije.

Ko je govoril o razvoju organizacije, je Ivan Grobelnik dejal, da je le-ta zaostajal za splošnim razvojem komunalnega samoupravljanja in da so se posamezne organizacije PZ po občinah premalo vključevale v politično življenje komun. Tudi so družine premalo koordinirale svoje akcije in je bilo zato delo kampanjsko. Dejavnost organizacije je bila usmerjena v organizacijsko krepitev in v izvajanje osnovnih smotrov, ki jih ta zasleduje, to je, v prirejanje potovanj, pohodov, izletov, telmovanj in podobno.

V preteklem letu je Počitniška zveza priredila 22 izletov, 9 potovanj po raznih krajih domovine, 3 razstave, 5 filmskih predstav, 1 partizanski pohod, razen tega pa je v taboru v Medveji letovalo redno po 542 članov. V organizacijo je uspelo vključiti lepo število novih članov, pri čemer je zlasti razveseljivo, da so med njimi tudi mladi ljudje iz produkcije. V tem pogledu je dala lep zgled družina PZ v Tovarni emajlirane posode.

Med občinskimi odbori je bil najbolj aktiven odbor Počitniške zveze v Velenju, pri čemer gre za zasluga za uspehe v prvi vrsti predsedniku Gustlu Tanjšku in

naposled vsem 280 članom. Poleg tega, da so se lepo živeli v komunalno skupnost, so navezali stike s člani PZ v Sisku. V prihodnjem letu nameravajo urediti sprejemni center pri Velenjskem jezeru, kar bo vsekakor prispevalo k nadaljnji krepitvi mladinskega turizma.

Ena najvažnejših nalog Počitniške zveze v tem letu bo še nadaljnja krepitev organizacije, ki naj bi bistveno vplivala na pozitivnejše razmerje v socialnem sestavu članstva, razen tega pa v mobilizaciji vseh sil, za čim boljše udeležbo v praznovanju dvajsete obletnice naše ljudske revolucije. Zato bo treba težišče dela prenesti na posamezne občinske odbore PZ, da bi le-ti čim boljše povezali med seboj družine PZ in hkrati našli povezavo tudi z ostalimi družbenimi in političnimi organizacijami, s taborniki, planinci in počitniškimi skupnostmi. Občinski odbori naj bi v komunalnem sistemu skrbeli za uveljavljanje organizacije in sodelovanje pri reševanju komunalnih vprašanj. Aktivnost PZ bo treba koordinirati z drugimi političnimi organizacijami, posebno s SZDL in LMS, vse naloge pa bo treba reševati povezano s temi organizacijami.

V tem smislu je potekala tudi razprava, ki se je dotaknila vrste aktualnih vprašanj organizacije PZ.

Turistično društvo v Šempetru

Pred dnevi je bil v Šempetru ustanovni občni zbor turističnega društva, ki so se ga udeležili tudi zastopniki celjske turistične zveze, celjskega Muzeja ter predstavniki sveta za blaginjo promet in turizem žalske občine.

Ob tej priliki so poudarili, da je bila ustanovitev turističnega društva v Šempetru nujna, saj ima kraj razen arheoloških izkopanin še vrsto zanimivosti, ki bi jih bilo treba bolj približati javnosti. V tem smislu bodo izdali turistični prospekt, uredili okolje, parkirni prostor ter sanitarne naprave pri izkopaninah, v nadaljnjem programu pa je tudi ureditev kopalnice na Savinji ter kolesarske steze do Dobrteše vasi. Prav tako pa bodo skušali rešiti še gostinski problem v Šempetru, s tem, da bodo v zasebnih gostiščih izboljšali gostinske usluge oziroma postavili sodobno gostišče. Novemu turističnemu društvu je žalska občina obljubila večjo denarno pomoč.

Laško ima končno dovolj vode

Ze leta nazaj je bilo čutili v Laškem pomanjkanje vode. Občina Laško je popravilo vodovoda posvečala vso skrb in pri tem vložila mnogo denarja, vendar je bil uspeh le majhen. Občinski ljudski odbor je zato izročil nova zajetja in napeljal do Laškega nov vodovod. Nova zajetja so bila napravljena na Smohorju in v Rimskih Toplicah, danes pa je Laško že povezano s temi zajetji in je tako preskrba z vodo za Laško in naselja, skozi katere je položena trasa novih vodovodov, v celoti rešena.

Stroški gradnje omenjenih vodovodov so znašali preko 70 milijonov precejšen del sredstev za ta dela pa so prispevala poleg občine še zainteresirana podjetja.



Še več takih

VSako USPEŠNO PODJETJE, POMENI ZAPOSILITEV ZA MNOGO DELA ŽELJNIH ROK. VSAKO PODJETJE POMENI VIR BLAGOSTANJA.

Pred leti so imeli samo skromno krojaško delavnico. V Rogoški Slatini in Rogatcu je delalo komaj 35 zaposlenih. Danes si to že težko predstavljamo, ko v treh obratih kroji in šiva 110 zaposlenih krojačev in šivilj. Skromna krojaška delavnica je prerasla v domosno konfekcijsko podjetje »Oblačila«, ki izdeluje največ zaščitne obleke, razen tega pa še otroško in ostalo konfekcijo. Spotoma sem srečal vedno nasmejanega šefa komercialne službe tov. SKALETA, ki mi je v nekaj kratkih stavkih utopil radovednost.

»Delamo? Seveda, teče kar v redu. Podjetje se je razvilo do dolžne zmogljivosti in ga z ozirom na število zaposlenih ne bomo več širili. Pač pa je tapetniški obrat preustrejen in moramo zgraditi primerno delavnico. Menim, da bomo letos uspeli, čeprav so s krediti težave. Lani smo dosegli bruto proizvodnjo okrog 170.000.000 kar je za nas precej. Ljudje povprašujejo po naših izdelkih: za lagamo prvenstveno štajerski trg, toda predvidoma bomo šli še drugam. Hm, znižanje cen tekstilu nas ne skrbi. Pri nas nimamo nakopičenih zalog in smo veseli, če bomo lahko potrošnikom nudili blago po zmernejših cenah. Seveda, z meznim nagrajevanjem

smo se pa že davno skregali. Naši ljudje delajo vse po učinku. Nagrajeni so po proizvodnji. Lahko bi rekli, delamo samo po neke vrste akordu. Kvaliteta ne sme trpeti, razumljivo. Če so pri izdelku napake, jih mora delavec popraviti v svoji režiji. Zaradi tega se površne lhte pri delu izogiba.

Tako je mimogrede poklepetal tovariš Skale. Iz skromnih pogovora se je razvilo drobno šmarsko podjetje. Potrebno pa bi bilo, da bi na Šmarskem bilo še več drobnih obratov, ki bi počasi prerasli v krepkejša podjetja. Delovne sile tamkaj ne primanjkuje in velika škoda nastaja, ko se preko tisoč delavcev dnevno prevaža

drugam, kjer spotoma izgubijo dosti časa, še več pa, ker mnogi nimajo primerne zaposlitve. Na Šmarskem je že nekaj manjših obratov, kot so »SMARTEKS« v Smarju, parketarstvo v Bistrici ob Sotli, vendar so ta šele shodila. Predvidevajo, da bodo v prihodnje večja podjetja iz industrijskih bazenov odpirala podružnične obrate. Take perspektive so za Šmarsko lep obet. Morda bi bilo dobro okrepiti mestniško lesno industrijo, osnovati kakšne obrate predelovalne industrije kmetijskih proizvodov ali kaj podobnega. Konfekcijsko podjetje »Oblačila« v Rogoški Slatini so pa lep primer rasti skromnega obrata v pomembno podjetje.



Zasnežena pokrajina

Zakaj dolgočasno?

Zimski čas je spriču delovnih pogojev bil doslej nekako mrtvilo za kmetijske delavce. Vendar to obdobje ne bi smelo biti mrtvilo, temveč nasprotno. Posvetila in kmetijske zadruge vse bolj čutijo pomanjkanje kvalificiranih delavcev v kmetijski proizvodnji. Hkrati pa tudi kmetijski delavci občutijo, da zaradi nezadostne strokovne usposobljenosti precej izgubljajo. Torej gre za obojestransko težnjo po pridobivanju znanja, ki ga zahteva ustrezna kvalifikacija. Obojestransko pa mora biti tudi prizadevanje, da bo na družbenih posestvih in v kmetijskih zadruhah čimveč visokokvalificiranih delavcev. Mnogokje se vedno čakajo na šolane ljudi iz raznih kmetijskih srednjih šol. Te bodo res veliko pomagale s potrebnimi kadri. Toda to ne bo dovolj. Intenzivno kmečevanje zahteva sposobnega kmetijskega proizvajalca. In sicer na vseh delovnih mestih. To pa hkrati pomeni, da bo z še večjo prizadevanostjo potrebno poiskati možnosti, da si bodo kmetijski delavci pridobili ustrezno kvalifikacijo. No, in ali ni čas »zimskega mrtvila« najbolj primeren? Ali se ne bi v tem času dalo največ narediti.

Priznati moramo, da smo v tem pogledu v celjskem okraju naredili velik korak naprej. Večina družbenih posestev in kmetijskih zadrug je v zadnjem obdobju posvetila posebno pozornost ljudem, ki obdelujejo zemljo. Ne samo, da so zrasli razni izobraževalni centri, da se v raznih tečajih in zimskih mesecih kmetijski delavci izobražujejo in da si pridobivajo potrebno kvalifikacijo. Tudi za življenjske pogoje kmetijskih delavcev so začela družbena posvetila in kmetijske zadruge skrbeti. Tako smo v celjskem okraju (v šentjurjski občini) dobili tudi prvi stanovanjski blok, kjer stanujejo kmetijski delavci. Razni servisi,

vrtili na vasi in podobno — vsi ti problemi, ki jih postavlja in zahteva kot pogoj višja življenjska raven, se vse bolj prebujajo.

Vendar velja pripomniti, da te ga ne urejujejo enako povsod. V nekaterih krajih so pozabili na te probleme in zahteve, druge pa so se vodstva družbenih posestev potrudila, a zaradi nezadostne obveščenosti ljudi ne posejajo redno tečaje za pridobivanje kvalifikacije in večernih šol. Tako na primer v neki vasi v našem okraju hodil na tečaj le mladina, čeprav so se tudi drugi prijavili in čeravno mnogi od teh, ki so se prijavili, a tečaj ne obiskujejo, ranežno občutijo, da so zaradi ne-

ustrezne kvalifikacije precej prikrašani.

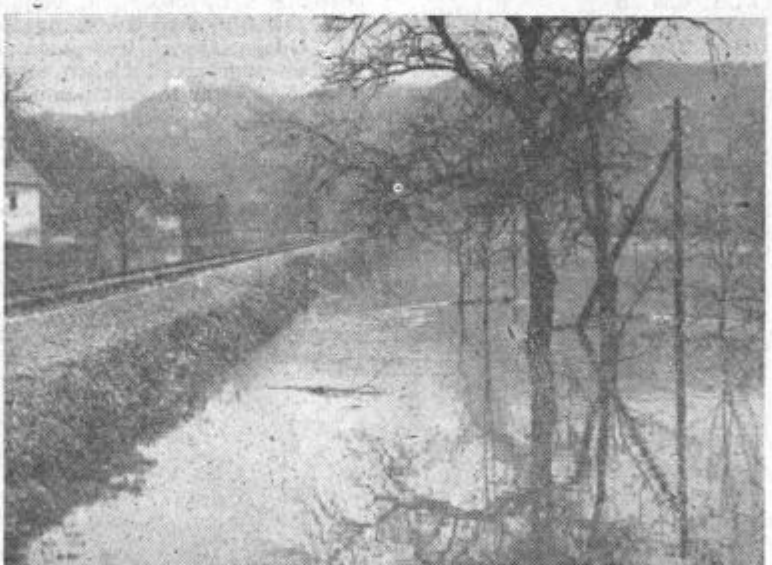
V celjskem okraju je posebna pozornost za ustanavljanje izobraževalnih centrov še toliko pomembnejša, ker večina posestev stremi k specializaciji, a tudi kmetijske zadruge so večinoma specializirane. Specializirana kmetijska proizvodnja pa zahteva predvsem strokovno delo in visokokvalificiranega kmetijskega delavca. Morda se nekatere bojijo ustanoviti izobraževalni center, ker se boje, da bi zadeva ne stekla pravilno in da ne bi bilo polnega uspeha. Vendar mora obveljati načelo, da se iz dobrih vzgledov učimo. Ljudje, ki imajo

ZIMSKO OBDOBJE JE ZA KMETIJSKE DELAVCE ZA PRIDOBIVANJE USTREZNE KVALIFIKACIJE NAJPRIMERNEJŠE.

z delom v strokovnih centrih izkušnje pa bodo tudi voljni pomagati. Tako na primer v celjskem okraju uspešno deluje specializiran izobraževalni center v Medlogu. Od tod bodo vsi, ki jih bodo prosili za nasvet, lahko dobili tudi ustrezno napotilo za organizacijo izobraževalnega centra. Čisto drugačna pa je zadeva, če želja delavcev po izobraževanju ne najde odziva. Tu lahko pomaga le trdna odločnost. Zimsko obdobje pa je vsekakor za izobraževalno delo najprimernejše.

M. Iršič

O, ta nesrečna voda!



Večkrat sem srečal Micko iz Podčetrka, kako se je gnala s kolesom na njivico, ki jo ima ob Sotli. Običajno je to bilo še isti dan, ko je voda odtekala s ceste. Vsa razgrtega je v onemogli jezi sipala hude besede: »Ze spet mi je voda požrla kruh! Ze tako malo imam, pa mi še tisto betev koruze požre. Kako bom redila kravico, ko bo krma spet vsa blatna?« Take nisme videl sama enkrat, celo po osemkrat v letu. In res je zvitla struga Sotle v mokrih letih prava nadloga za kmetijstvo v dolini ob reki. Obsotelska vodna skupnost si sicer s čiščenjem obrežja in kopanjem kanalov po Imenskem polju prizadeva zaježiti poplavo silo reke Sotle, vendar še do danes niso povsem uspeli. Tudi z gradnjo obsotelske proge, ko so deloma uravnali rečno strugo, niso opravili vsega dela. Na določenih območjih je zdaj za sotelsko vodo prosto pot, da naglo zdrsi voda dalje, zato pa se tam, kjer je še zvitla v velikih ovinkih, še hitreje zagostdi in razlije čez bregova. Tako je pri Bratkovcu, na Imenskem polju, ob izlivu Mestinske in še druge.

Kmetijstvo pa je za šmarsko občino najpomembnejše, saj je trenutno še 68 odstotkov prebivalstva zaposlenega v kmetijstvu. Občina pa ima 16.988 ha obdelovalne zemlje, ki pa še zdakele ni popolnoma gospodarsko izkoriščena. V kmetijstvu je še veliko skritih rezerv, ki jih bodo morali s sodobnim kmetovanjem, uvajanjem mehanizacije, izsuševanjem in tudi gradnjo prepotrebnih cest odkriti.

»O, ta nesrečna voda!« nešteto krat tarnajo obsotelski kmetje. Prav gotovo bodo morali s skupnimi močmi nastopiti proti njej še bolj odločno in obenem uravnati sotelsko strugo pa tudi zaraščene pritoke kot so Bistrica, Buča, Olmšnica ter Mestinska, temeljito očistiti. Z gospodarsko ureditvijo sotelskega porečja se bo občutno povečala predvsem krmska proizvodnja in s tem vzporedno okrepila živinoreja in poljedelstvo. Do 1965. leta predvidevajo urediti porečje Sotle in Buče.

Poleg te nesrečne vode pa predstavljajo velik problem še tista go pa tudi zaraščene pritoke kot so Bistrica, Buča, Olmšnica ter Mestinska, temeljito očistiti. Z gospodarsko ureditvijo sotelskega porečja se bo občutno povečala predvsem krmska proizvodnja in s tem vzporedno okrepila živinoreja in poljedelstvo. Do 1965. leta predvidevajo urediti porečje Sotle in Buče.

go pa tudi zaraščene pritoke kot so Bistrica, Buča, Olmšnica ter Mestinska, temeljito očistiti. Z gospodarsko ureditvijo sotelskega porečja se bo občutno povečala predvsem krmska proizvodnja in s tem vzporedno okrepila živinoreja in poljedelstvo. Do 1965. leta predvidevajo urediti porečje Sotle in Buče.

Poleg te nesrečne vode pa predstavljajo velik problem še tista

šmarska področja, ki so vsled slabih voznih poti odrezana od ostalih proizvodnih središč. Tako je na primer področje Veternika, Rudnice, kjer bodo morali kmetijsko proizvodnjo predrediti pretežno živinoreji. Poleg neugodnega vremena v lanskem letu so take okoliščine poglaviti vzrok, da kmetijski plan na Šmarskem ni bil dosežen. Močan izpad pa je bil še posebno v vinogradništvu in sadjarstvu. Kljub velikemu napredku, ki ga dosegajo v Obsotli in v celotni šmarski občini, je še odprtih mnogo problemov, ki jih bodo morali ob tesnem sodelovanju vseh občanov reševati. Vsekakor pa je prav kmetijstvo na najboljši poti k večji proizvodnji.

POTREBE SO VELIKE

Tudi v Kozjem so skrbno sestavili perspektivni plan. Potrebe so velike in težko jim bo ustreči. Radi bi si uredili vodovod, za kar bi potrebovali okrog 3 milijone. Nagaja jim tudi potok, ki rad poplavlja, zato bi bilo potrebno urediti strugo, za kar bi spet potrebovali vsaj 300.000 d.n. Urediti morajo še pokopališče, športno igrišče, javno pokopališče, ki so ga zasilo pripravljali že s prostovoljnimi delom. Dograditi bi morali še cesto Senovo—Klake, izpeljati kanalizacijo na Veterniku, asanirati vodnjak v Ješovcu, izgraditi krajevno kanalizacijo. Da, kako hitro rastejo potrebe, če hočemo narediti vse, kar bi radi.

Vprašanje iz konjiškega predmestja

Na območju konjiške občine je kmetijstvo poleg industrije še vedno najmočnejši faktor našega gospodarskega življenja. Kmetijstvo se v občini kar dobro razvija. KZ je s kooperacijo zasejala že velike obdelovalne površine. S pomočjo zadruge so kmetovalci pridelali precejšnje količine hmelja, žita in drugih pridelkov. Pridobili pa so tudi dragocene izkušnje, ki jih bodo lahko s pridom uporabili pri svojem delu.

Zal pa vsi kmetje na teritoriju Buga, Konjiške vasi in Nove vasi še ne morejo dosegati kakšnih večjih uspehov. Poleg ostalih objektivnih in subjektivnih vzrokov, ki tarejo vsakega posameznika, nas tare en skupen problem, to je popolnoma neprevozna cesta. Cesta se je zaradi dolgaletnega izkoriščanja popolnoma izrabila. Po njej so iz gozdov odvažali les, ki

Kmetijstvo

mora korakati
vzporedno
z industrijo

Od prebivalcev-zadružnikov iz Prebolda smo dobili tale dopis, v katerem se poslavljajo od biošega upravnika Kmetijske zadruge Vlada Plaskana, ki je prevzel dolžnost podpredsednika žalske občine.

To so bile tehtne besede tovariša Plaskana, ki je nekaj let kot upravnik zelo uspešno vodil KZ Prebold. Takoj, ko je pred leti prevzel funkcijo upravnika, si je zadal nalogo: »Kmet mora biti na svoje zemlji resnični proizvajalec. Iz zemlje je treba potegniti vse, kar se iz nje dobi. Ni res, da je za kmeta vsak bedak dober. Nasprotno! Vse napredne države gredo na to, da tudi na zemlji delajo ljudje, ki imajo kaj v glavi. Zemlja ne daje sama od sebe. Treba jo je negovati, ji dati, kar ji manjka, jo kultivirati. Da pa se vse to lahko uresniči tudi pri nas, ni nobenega dvoma. Brez načrtov, brez naprej predvidenega smotra pa to ne gre. Siroj mora postati kmetu res pravi pomočnik in vsi agrotehniški ukrepi morajo biti kmečkemu proizvajalcu dobro poznani in pristopni!«



Tako je govoril too. Plaskan na vsakem sestanku in moramo priznati, da je kmetijstvo na vsem preboldskem področju v zadnjih letih zelo napredovalo.

In ne samo to. Tov. Plaskan je dodobra poznal tudi vso ostalo preboldsko problematiko. To se je videlo na sestankih SZDL, katere je tudi kot predsednik vodil. Ne prazne besede; ne, resnici je treba gledati v oči. Ne govoriti, delati je treba. Res je, da se v povojnih letih ni toliko napravilo, kot bi se morda še napraviti dalo. Veliko pa je narejenega. In na tem je treba graditi. Prebold ima mnogo možnosti. Pri tem pa morajo pomagati prav vsi državljani. Razvoj, in to vsestranski, je odvisen prav od vseh.

Končno je bil led prebit. Grad se tu, gradi se tam, skratka, stvar se je premaknila iz mrtve točke. In priznati moramo, da je v tem lepa in pohvale vredna zasluga tudi tovariša Plaskana. Vsi člani Kmetijske zadruge in SZDL so mu za vsa prizadevanja toplo hvalježni. Na novem službenem mestu — pred kratkim je bil izvoljen za podpredsednika žalske občine — mu ljudje iz Prebolda želijo veliko uspehov, seveda s prošnjo, da bi se v Prebold rad vračal in nam dajal tudi v bodoče koristne, za današnjo stvarnost tehtne vzpodbude.

-er

Vaše vestice

In naše mnenje

je bil v dobi obnove in petletnega plana tako potreben. Tako izrabljena cesta nam pač ne more biti v ponos, da o težavah vožnje in trpinčenju vprežne živine sploh ne govorimo. Cesto potrebuje veliko število vaščanov, ki nimajo druge ceste do svojih zemljiških parcel.

Vaški odbor SZDL si je pri občinskem odboru izposodil sredstva za popravilo peš-poti proti Konjicam. Vaščani so zato mnenja, če so se za peš-pot našla sredstva, bi se za »občinsko« cesto morali najti še prej.

Ljudje bi prav radi koristili usluge, ki jih KZ nudi s stroji, pa jih prav zaradi neprevozne ceste vedkrat ne morejo. Vaščani se sprašujejo, kako bi sploh mogli nuditi pomoč ob priliki požara, težke bolezni itd.

K. L.
Nova vas

Polemike, kritike

Pred kratkim smo objavili pismo uredništvu, ki ga je poslala naša bralka iz Rogoške Slatine. V svojem dopisu uredništvu je gojvala podražitev kruha v Rogoški Slatini in ocenila za slabo, da v pekarni prodajajo tudi nekaj dni star kruh. Iz pekarnice v Rogoški Slatini smo dobili pojasnilo glede teh problemov, kjer dolžne stvari zanikajo, razen tega pa tudi dopolnjujejo nekatere bistvene stvari glede peke kruha v Rogoški Slatini in nalog, ki jih ima to malo podjetje. Takole nam pišejo:

»Uradni vestnik OLO Celje je med drugim objavil tudi odlok, s katerim se določajo stroški za pečenje kruha in najvišji stroški prodaje na drobno. Podjetje Pekarna Rog. Slatina ni po tem odloku spreminjalo cen v letu 1960, pač pa letos, Tukaj pripominjamo, da so se cene spremenile le skladno s tem odlokom; niso se pa bile upoštevane nove cene moke, ki so se povečale za 3 dinarje; z ozirom na to, ker koristi podjetje trenutno še stare zaloge moke. Hkrati navajamo to, da cene ne bodo višje, kot so cene v sosednjih pekarnah, ampak celo nižje. Tukaj poudarjamo »v sosednjih pekarnah«, kakor n. pr. Rogatec, kjer imajo iste stroške za dostavo moke, kot mi.

Trditve bralke v rubriki »Vaše vestice«, da podjetje prodaja več dni star kruh, je popolnoma neresnična. Vsak oblatni organ lahko vselej ugotovi, da so dnevne zaloge gotovih izdelkov neznatne, v večini primerov pa podjetje zalog niti nima, ker kruh v glavnem vedno razprodamo še isti dan. Poudarjamo, da ima kolektivni interes dati svojim potrošnikom najboljše kruh. Kdor pa pozna kvaliteto moke, ki nam je trenutno na razpolago, ne bi nikoli napisal podobnega članka, kot ga je bila v stanju napisati naša bralka, ker bi sam spoznal in strokovno ugotovil, kakšne težave nastopajo pri pečenju kruha iz te moke. Sami potrošniki bi lahko tudi ugotovili in se prepričali, da je težko ali pa nemogoče speči iz te moke kvaliteten kruh, ki bi ostal svež vsaj en dan; ker ima to slabo lastnost, da se po nekaj urah, čim se ohladi, otrpne in izgleda, kot bi bil star.

Tudi na trditve, da rogaške gospodinjice godrnjajo na neugodne posledice ker obstaja le ena pekarna, dajemo na znanje le toliko, da smo vsi v Rogoški Slatini pred tem, da izgubimo še to eno pekarno. Zavedati se moramo, da je naša peč stara preko 70 let in v celoti dotrajala. Podjetje sicer namerava že za to sezono postaviti in usposobiti novo peč v že obstoječi stavbi. Pripominjamo pa, da pri tem nastopa veliko problemov in zaprek. V kolikor bo pravilnega, splošnega razumevanja bomo uspeli, sicer pa lahko nastopi stanje, da lepega dne postanemo res brez kruha.

Za konec naj omenimo še to, da je našo podjetje v teku prejšnjih sezon in v teku lanske sezone prejelo nešteto priznanj od strani tujih goštev za dobro kvaliteto kruha, kar pomeni, da se kolektivno zaveda svoje naloge in odgovornosti na svojem delovnem mestu.

Pekarna Rogoška Slatina



Nekaj odmevov iz Pariza

(Ob razstavi Jožeta Horvata-Jakija)
V našem časopisu se je o Jakiju že večkrat pisalo, nekajkrat celo preveč napeto, s suprelativi, ki naj bi se jih častnikarsko pero raje izogibalo in bi jih raje brali v strokovnih kritikah. »Njegove Pariz je seveda močno odjeknil, tako da bi ga nekateri morda radi prekrili z

enem polne harmonije in tonskih variacij ene same barve. Njegova tehnika, plod napornih iskanj, je edinstvena. »Pojdite jih gledat. Treba bi bilo cele razprave, če bi se lotili podrobnosti. Pariz, zvest svoji tradiciji, je sprejel tega mladega Slovenca, kakor je sprejel Soutinea, Chagalla ali Kokoško, in mladi Horvat

stavljajo imaginarne teme, figure in poslopja, čisto simbolična. »Ta izvrtna umetnost priločuje s finosno detailom, z obsežnim konceptom in subtilno intenzivnostjo tonov.«

V »JARDIN DES ARTS«, št. 75 februar 1961 je kratka označba slikarja z navedbo dosedanjih razstav. Izšla je v članku veljavne kritičarke Luce Hocin, ki je napisala reportažo o življenju pariških galerij v začetku leta 1961. Besedo je nato prepuštila Jakiju, ki je med drugim izjavil: »Vse, kar me obdaja, me mikajo, to je neizčrpen vir moje inspiracije. Vse dolgujem zibelki, iz katere prihajam. Nisem bil na akademiji. Ne sprejemam terapije značaja po akademiji.« Hocin je priobčila eno Jakijevo sliko, na razstavi v galeriji Lambert je bila prvi kupec.

Revija »Jardin des Arts« je na visokem nivoju po vsebini in opremi (umetniški papir, ilustracije iz največjih galerij, reprodukcije največjih svetovnih mojstrov).

Naj zapišemo še to, da je Horvat povabljen na svetovni biennale v Parizu in da imajo zdaj njegove slike največji (ali najbogatejši) zbiratelci umetnin, med drugimi je tri njegove slike odkupila tudi baronica iz znane bankirske rodbine Rothschild.

V kratkem bodo njegove slike razstavljene v veliki kolektivni razstavi v družbi z vidnimi slikarji iz vsega sveta.

Gledališka KRITIKA

EVGEN O'NEIL na celjskem odru

Dela ameriškega dramatika Evgena O'Neilla pri nas niso več redki gosti. Po »Anni Christie«, »Strasti pod bresicami« in »Deluge« dneva potovanja v noč so se celjski gledališčniki lotili ene izmed zadnjih dramatičnih del, drame »Pesniska duša«. Verjetno so že prejšnja dela s svojim značilnim vzdušjem, idejami in kontrasti, dovolj jasno odkrila avtorja ter njegovo občuteno in globoko poznavanje človeka ter življenje s'lobo. Drama »Pesniska duša« je le del začete dramskega ciklusa, ki naj bi skozi življenje irsko-ameriške družine Corneliusa Melodya razkrivala Ameriko, njeno zgodovino in razvoj. Karakterističnost tega dela je v glavnem junaku, v njegovih zlaganih idealih, navideznih veličini, poezizirani in tiraniji. To je zgodba o čistočnem krmarju, ki ga je trenutni uspeh zaslepil in dvignil, da bi pranje še močnejše občutil svoj padec ter človeško brezpomembnost. V svetu iluzij živi kot smešen in hkrati tragičen sanjač.

Delo je režijsko pripravil Andrej Hieng. Pri tem se je brez dvoma spoprijel z mnogimi težavami. Najti je bilo treba usrezen koncept, s katerim bo delo dovedeno po avtorju predstavljal gledalcu, najti je bilo treba igralce, ki se

bodo vsebini in stilu dela znali dovolj približati, prikazati je bilo treba dejanje, ki ima v sebi tiste značilne strani O'Neillove dramatičnosti: sočnost, temperament in psihološke kontraste. Pri tem pa se je bilo treba izogibati skrajnosti, v kateri prevladujejo predvsem zunanji efekti. Uresničiti in najti tisto svojstveno vzdušje, kjer postanejo igralci res O'Neillovi ljudje, živi, prepričljivi in močni v svojih psiholoških kontrastih, doživljanju in čustvovanju in da vse to v istanju lažje potli z zunanjimi efekti ne zbledi, ni lahko. In prav zaradi tega človeka čudi vna celjskih gledališčnikov za tem zahtevnim in kompliciranim dramskim delom.

Težko je reči, da delo ni uspelo. Zlasti tehnično je solidno izdelano in tudi igralskemu ansamblu človek v celoti ne more veliko očitati. Važno pri tem pa je vprašanje, do kod se je celotna predstava resnično približala O'Neillu in njegovim ljudem, vzdušju in celotnemu dogajanju. Prav gotovo je največ uspeha žela Angelica Hlebčeva kot Nora Mc'ody, ki je težila k temu, da gošoba ljubeče, trpeče in vdane žene prepoji z notranjimi občutki in doživljanji. K temu je težila tudi Maja Sugmanova kot hči Sara Melody, vendar je bilo nasprotje med njenimi računi in resničnimi čustvi preveč blede. Najtežja naloga pa je bila pred Pavlom Jeršinom kot glavnim junakom dela, Corneliusom Melodyem. Vse sile je vložil v zunanje konflikte in doživljanja, šele ob koncu, ob moralnem zlomu in padcu je bilo čutili nekaj več njegove notranje sile. Ostali igralci so dosledno sledili vodilni trojki, prvi bolj, drugi pa manj uspešno. Tudi pri njih je bilo čutili prizadevanje, da bi prav z zunanjimi karakterističnimi lastnostmi in potezami izrazili in dopolnili dogajanja. Posameznikom se je to posrečilo. Motila pa je raznovrstnost v govorici. Scena arh. Svoje Jovanovića je vsakakor koristno dopolnjevala uprizoritev.

Klubsko življenje

Pred osmimi meseci je začel z delom celjski klub, to je prvi klub v Saški dolini. Klub je v tem času postal srednjo, kamor zelo radi zahajajo tako odrasli ljudje kakor mladi. V njem jih je povprečno vsak večer po šestdeset. Tu pripravijo poleg družabnih iger različne sestanke, pripravijo razstave znanih slikarjev, gledajo televizijske programe itd.

V. V.

Uspela razstava v Žalcu

Preteklo soboto je občinski Svet Svobode in prosvetnih društev v Žalcu v soledovanju z Državno založbo Slovenije odprl v dvorani Kmetijske poslovne zveze v Žalcu knjižno razstavo, ki je bila odprta do danes. V ožusu urejeni dvorani so bile razstavljene številne knjige, od leposlovnih in mladinskih, do strokovnih in šolskih učbenikov, razstavljene pa so bile tudi reprodukcije partizanske grafike, ki jo je pripravila založba Borec. Vse knjige, kakor tudi slike je bilo mogoče kupiti z 10 odstotnim popustom. Vendar ni bilo le komercialna stran razstave razlog, da so jo priredili. Pobudo zanjo je dal občinski Svet za prosveto oziroma Komisija za knjižnice, ki skušajo s to razstavo pomagati lepi knjigi do čim širšega števila bralcev. V zvezi z razstavo so priredili sestanek s knjižničarji, kjer so jim omogočili nabavo novih knjig in jih nagradili za njihovo delo. Ob koncu razstave so priredili literarni večer, na katerem so brali svoja dela priznani slovenski književniki.

Morda bi ne bilo napak omeniti, da zanimanje, ki ga je ta razstava vzbudila med domačini, ni najboljši izpričevalo zanje, kaj gotovo je, da je razstava služila boljši obisk.

BeS

Ob Prešernovem dnevu

Kakor vsako leto, se tudi letos spominjamo našega velikega pesnika Franceta Prešerna. Ob njegovem dnevu so bile številne proslave, osrednja proslava pa je bila v sredo zvečer v Narodnem domu, kjer sta nastopila mešani in mladinski pevski zbor KUD »France Prešeren«, Delavski oder in recitatorji.

Krsna predstava v celjskem gledališču

Stefan Kališnik: Ozka špranja za sonce

V lankoletnem natečaju za izvrstna dramata dela je celjsko gledališče izmed 34 došlih del na



Stefan Kališnik

gradilo pet dram. Od teh je v svojem repertoar upravitelj dve. 11. februarja je na vrsti Stefana Kališnika »Ozka špranja za sonce«, 25. tega meseca pa Janeza Zmavca »Rok in Lea«.

Tako je SLG v Celju ponovno dokazalo, da mu je mar skrb za slovensko dramatik, saj ni bil sezona, da ne bi bila uprizorjena vsaj ena noviteta. Ta skrb pa se ne kaže v plačevanju nekakšnega obilnega obnove slovenski Taliji. Ne gre za neko relativno v sodbi in izboru po vsi sili, da b lahko potem gledališče zabeležilo slovensko praznovdvo; gre za kvantiteto, za perspektivo v prihodnosti. Da bi si torej zagotovili dobr, uprizorljive tekste in da bi spodbudili pisatelje k novemu sanju, je SLG razpisal o ta natečaj. Sredstva zanj je dobilo iz svojega proračuna, kar pomeni, da se je ansambel odpoval zvišanje umetniških prejemkov.

Kališnikov odski prvenec ob ravnavu sodočno snov. Gre za ljudi, ki se zaradi svoje narave različno odzivajo našemu času. Avtor živi v Ljubljani, je lektor pri uredništvu »Dela«, napisal je nekaj ertic, novel in radijskih igr. Njegovo »Ozko špranja za sonce« je režijsko pripravil Jož Tiran, režiser ljubljanskega mestnega gledališča. Scena je zasnoval naš stalni gost Sveta Jonovič, igrajo pa Marjanca Krola, Marija Goršičeva, Jože Pustov ter Janez Eržen.

Posebna konferenca treh gledališč

Danes je bila v celjskem gledališču posebna konferenca upraviteljev treh gledališč: MG iz Ljubljane, SNG iz Maribora ter SLG Celj. Namen konference je bil koordinirati delo slovenskih gledališč pri pripravi novega zakona o umetniških ansamblih. Celjsko gledališče je pričelo izvajati ta naloge z angažmaji tujih režiserjev in igralcev za posamezne uprizoritve.

ANEKDOTA

Sloviti zdravnik starega Rima Galenus, je nekoč dejal: »Narava je največji zdravnik, ki pozdravi trideset vseh bolezni in ki nikoli ne opravi svojih kolegov.«



Jože Hrovat — Jaki: Skica iz Pariza

molkom. V informacijo široke javnosti, ki ji je Jaki zdaj že »pojeme«, naj navedemo nekaj kritik iz pariških časopisov.

»COMBAT« z dne 30. januarja 1961 piše, da ta samouk obvlada in pozna barve, posebno izbrano in subtilno v modrih tonih, da ima plovčito domišljijo, ki ima svoj vir v folklori, da je natančen v podrobnostih, vendar daleč od epike, in da ima obsežno slikarsko koncepcijo.

»JOURNAL DE PARIS« (RT) z dne 23. januarja 1961 je zabeležil, da so njegove barve silovite in ob-

spada v njihovo vrsto (est de leur classe).

»L'ART«, reprezentativni tednik za literaturo, gledališče in muziko, je v številki za 25.—31. jan. 1961, v rubriki »Selection« (Izbor) prinesel tudi oceno Jakijeve umetnosti. Napisal jo je znani kritik Raymond Charmet in je metirana takoj za oceno Lecocquea, Ceha po rodu, prijatelja slavnega Renoira. Poleg Jakija in Lecocquea je v isti rubriki ocenjenih še 11 najvidnejših slikarjev. Charmet je napisal, da olja tega jugoslovanskega umetnika pred-

Iz koncertne dvorane
Bleščeči trio z Dunaja

V sredo pričakujemo slovito koncertno trojico — Ebert trio, ki nam je bil znan doslej le po radijskih oddajah.

Brata, čelist Wolfgang in pianist George Ebert ter njuna sestra violinistka Lota so igrali v takih zasedbi že v zgodnjih otroških letih in so se tako navadili na skupno igranje, da predstavljajo prav fenomenalno vigran glasbeni ansambel. Vsi trije potekajo iz dunajske glasbene akademije,

Kanadi, kjer jih je glasbena kritika v Montrealu, Quebecu in Ottawi nič manj kakor v Evropi ovcenala s slavošpevi, ki veljajo sladkosti njihovega zvoka (igrajo na Guarnerijevem instrumentu), precizni vigranosti, čistemu slogu in najčistejšemu muzikalnemu zanosu.

Izvedba bo posvečena trem skladbam treh velikih mojstrov: Haydna, Šoštakovića in Beethovna, Beethovnov trio, signiran kot



Ob študiju nove skladbe

vtendar so se po absolutoniju oblikovali pri vrhunskih svetovnih mojstrih. Lotta pri slovitem violinistu Vaši Prihodi, Wolfgang pri pianistu Schnerdhanu, Georg pa pri čelistu Enriku Mainardiju.

Debutni koncert so dali leta 1949 na Dunaju, nakar so pričeli s turnejami v evropskem merilu in si kmalu utrdili sloves svetovnih mojstrov. Danes so redni gostje Italije, Španije, Holandije, Skandinavije, Francije, Švice, Jugoslavije, kjer so letos že tretjič, Anglije, Belgije in Sovjetske zveze. Mimo tega so se uveljavili tudi v

op. 1 št. 2 predstavlja prvi vrhunec v tvornosti mladega skladatelja. To delo, pisano še močno pod Haydnovim vzorom, je št. 1 in dvajsetletni skladatelj posvetil svojemu zavezniku, knezu Lichnovskemu. O Šoštakovičevem triju op. 67 velja omeniti, da je takorekoč še sveže delo, saj je bilo napisano leta 1944. Kaže, da je to delo sovjetskega skladatelja plod srečnega navdiha. Je lahko razumljivo, preželo s pristransko slovansko liriko, zlasti drugi stavek, Largo.

SLOVITA GUARNERIJEVA VIOLINA V CELJU

Fenomenalni violinist preteklega stoletja, Paganini, je izvajal svoje čudovite koncerte na zelo starem instrumentu, izdelanem v italijanskih delavnicah v dobi baroka. Prekrasno Paganinijevo igranje in izredno prelosten in miki zvok te violine so storili, da so ljudje v koncertnih dvorinah jokali. Nekateri so zato bili mneneja, da ima zveze s hudicem, kar se lahko danes nam smešno zdi. Čudovite violine, ki so jih izdelovali člani volških italijanskih rodbin Amati, Guarneri in Stradivarij, v šestnajstem, sedemnajstem in osemnajstem stoletju še do današnjega dne niso našle tekmece, čeravno so strokovnjaki nekaj teh starih instrumentov, katerih denarna vrednost gre v desetine milijonov, razdrli, da bi jih mogli preučiti.

Znano je, da je Amati, ki je bil bogat, nabavljat specialno smrekovino, imenovano »Picea excelsa« iz Alp, javorov les je pa kupoval v Bečkah, kamor je prihajal iz Bosne in Dalmacije, da bi iz njega izdelovali vesla za galeje. Lak teh starih instrumentov, ki so mu dolgo pripisovali prevelik pomen, je bil napravljen iz smol, ki so prihajale iz Indije in Afrike.

V Genovi je danes mednarodni urad, ki vodi evidenco o lastništvu teh čudovitih starih violin, ki bi bile sicer večkrat plen roparjev, tako se pa tatvina ne izplača, ker se sme vršiti prodaja le preko te internacionalne ustanove.

V Celju bomo 15. tega meseca slišali prečudovito plakanje Guarnerijeve violine iz 17. stoletja v rokah slovite violinistke Lotte Ebert, ki bo skupno z bratom Wolfgangom in Georgom igrala v Narodnem domu. Tisti, ki ste nežnih src, pripravite robčke!

Violina je izdelek Pietra Guarnerija iz Cremona, ki se je izučil

te plemenite obrti pri svojem očetu Andreju Guarneriju, čigar izdelek — violončelo iz leta 1658 — bo pel v rokah Wolfganga Eberta.

Andrea Guarneri iz Cremona je prvi iz svoje rodbine prišel do mednarodnega slovesa kot izdelovalec godal in kmalu so ga enačili s Stradivarijem in Amatiem, čigar pomočnik je nekaj časa bil. Njegovi izdelki, pa tudi nekateri izdelki njegovih sinov, nosijo napis »sub titulo Sanctae Teresiae«. En Guarnerijev violončelo je bil last Ludviga van Beethovna.

Pietro Guarneri je iskal lasten slog izdelovanja violin in so njegove violine v spodnjem delu nekoliko širše, z močnejšimi izbočninami in žlebovi. Lak Guarnerijevih instrumentov varira od oranžaste do temnordeče barve.

SEKCIJE SO ZAŽIVELE

Kot novo obliko v delu SZDL je V. kongres nakazal delo v sekcijah. V žalski občini je bilo do sedaj ustanovljenih pri krajevnih organizacijah 35 raznih sekcij.

Vse krajevne organizacije so ustanovile sekcije za idejno-vzgojno izobraževanje članstva, poleg teh pa še sekcije za komunalne zadeve, telesno vzgojo, ženska vprašanja, rekreacijo, turizem, urbanizem itd. Čeprav so te sekcije bile ustanovljene že pred nekaj tedni, do sedaj še niso pričele z delom, razen v zadnjem času v Braslovcah. Edinole delo idejno-vzgojne sekcije se je uspešno uveljavilo, saj organizirajo predavanja iz programa ZK, SZDL in LMS. Te sekcije delajo boje kot so delale komisije, kajti delo v sekcijah se odvija predvsem po interesnih področjih.

Pisma iz Chicaga

Naj napišem še nekaj, česar v časopisih ne boste čitali. TV Chicago predstavlja vsak teden kakšnega znamenitega moža iz preteklosti. Tokrat nam je predstavila svetovnega boksarja Joe Louisa, ki je seveda že upokojen. Pričakoval sem, da bo stopil pred nas crjak, pod katerega koraki se bo tresla zemlja. Kaj še: na oder je stopil krepak možak, prijazen oči, dobričina skozi in skozi.

Kar nerodno mi je bilo, da mora povedati kaj iz svoje preteklosti. No, povedal je, da se je kot deček moral učiti violino, kar mu pa nikakor ni dišalo. Vzel je pač violino pod pazduho in šel k svojim tovarišem na boks. Po dveh urah se je čutil z violino spet domov. Čez tri mesece se je mami le zdelo čudno, da dečko doma prav nič ne vadi. V glasbeni šoli so ji povedali, da Joe Louis sploh ne pozna. No, končno je smel zamenjati violino z boksom. Tu se je Joe ustavil. Nadaljeval je napovedovalec: »Naj nadaljujem. Joe je postal boksar svetovnega slovesa. Temu primeren je bil tudi njegov zaslužek. Kupil je svojim ožjim sorodnikom hiše in avtomobile dal študirati njihove otroke, poročil se je z neko adokatino in posvojil dva otroke. V svet si svoje zmage je nekoč pred nastopom kupil 3000 ostopnic ter jih razdelil med revne gledalce. Saj je to dobil pri zmogi mnogokrat povrnilo. Toda včasih pa je pride nevihta. Lepega dne je dobil poziv od davčne uprave, da mora plačati zaostale prispevke od svojih dohodkov. Kje je on na to mislil? Navadno so mu podjetja visok znesek izplačala in mu že odtegnila pristojbino za davčno upravo. To se pa ni zgodilo vedno. In tako je moral oddati težke tisočake za davčno upravo, tako da je bogate mu človeku ostalo komaj nekaj tisočakov.

Nič zato: Njegove prijazne oči gledajo še vedno prijazno v svet. — Z njimi so prišli na oder tudi njegovi ožji sorodniki, njegov nekdanji trener, obel ga je svetovno znani Dempsey, iz Hamburga pa je prišel njegov konkurent Maks Schmeling, da ga prisrčno pozdravi. Videl sem Joštovo roko, medvede šape: zo violino res ne bi bilo, kočjemu za kontrabas.

Se nekaj za študente: tukaj ni promenade in oslovskih vogalov. Studentje prebijajo ure in ure pri baseballu, ki je za Evropejce bedasta in dolgočasna igra, potem pa izginejo domov. Tam vidijo in slišijo v TV use novice, vse mogoče tekme, vrhu tega pa gotovo vsak dan po en cowboyški ali kriminalni film, skratka: prepet in pišto!a mora biti na sporedu.

C. Rakuša

Žvirčina maškarada

Prvo leto okupacije. Blíž se je pustni čas. Pust je bil žvirčica velik praznik. Takrat je vabil bližnje in daljne sorodnike. V njegovi hiši je na pustni dan razkošna maškarada. Prvi pustni torek nemške okupacije mora še posebej proslaviti. V ta namen je povabil vse nemške odličnike, hlap-



cu Tomažu, ki je znal vleči harmoniko, pa zabičal, naj vleče do zore. Tomaž mu je rade volje obljubil pomoč, pri tem pa je iz žvirčice spretno izbežal, kdo vse je od Nemcev povabljen. Žvirca mu je na dolgo in široko razlagal, da pride ta, oni in tretji in da ga skrbi, če bo za mizo dovolj prostora. Tomaž pa je hitro pristavil: »Pa postavite še eno mizo in

okoli peči tudi lahko posejete!«

Žvirca se je strinjal s Tomaževim predlogom.

Na sam pustni torek je ves dan snežilo. Pozno popoldne sta se na dvorišču ustavila dva osebna avtomobila. Izstopilo je deset krajevnih funkcionarjev, katerim je Žvirca zaželel dobrodošlico z litrom najboljšega žganja. Tomaž pa si je nataknil masko in vlek harmoniko. Udarjal je same tiro-lar marše in gosiom je to še posebej ugajalo.

Sieklji so plašče z opasali, na katerih so čepale pištole. Nato so posedli okoli skraj preveč obložene mize. Žvirca je natakal, žena pa je ponujala s krapi in svinjskim mesom.

»Jejte, jejte gospodje!«

O mraku so začeli prihajati maske in so prihajale vse do desete ure. To so bili sami žvirčini sorodniki. Posedli so k drugi mizi in okoli peči. Žvirca pa je hodil okoli njih in ugibal, kdo izmed sorodnikov se skriva za to ali ono masko. Ampak nekam veliko je bilo teh mask. Morda so sorodniki povabili še prijatelje. Skrivnost je lahko razvijal eno Tomaž, zrak skupaj s partizani je pripravil nenavaden nalet. Zdal je vnel harmoniko in gledal na uro. Še, še malo. Vlekel je, maskare pa so plesale, vrčale in vabile na ples tudi Nemce, ki so se kakor šimpanzi krohotali za veliko mizo.

Kazalica na uri s'a se pomikala k številki dvanajst. Vsa časa bo ura polnoč. Takrat se maske odkrijejo. Žvirca pa povabljenim spregovori nekaj pomembnih stavkov, ki naj goste popeljejo v veselo razpoloženje. Tudi Žvirca je pogledal na uro. Dvignil je roko in Tomažu namignil, naj neha. Drobne oči so zaplaval po veliki sobi. Žvirca je odprl usta:

Kako ni prišlo do »šulferajna« v Šentjurju

Za nedeljo 18. maja 1884. popoldne so celjski Nemci in domači maloštevilni nemčurji sklicali v gostilni Nedl v gornjem trgu sestanek, na katerem naj bi ustanovili podružnico nemškega bojnega društva »Schulverein«. Njegova naloga bi bila ustanovitev nemške šole v Šentjurju, njena naloga na porajanje slovenskega življa.

Takratnemu županu dr. Gustavu Ipavcu shoda ni uspelo preprečiti, ker ga je dovolilo okrajno glavarstvo v Celju. Za vsako ceno pa je hotel preprečiti ustanovitev »Schulvereina« v slovenskem Šentjurju.

Slovenski tržani so tedaj zbrali skupino močnih in korajžnih kmečkih fantov pod vodstvom Dobrajčevega Matička iz Sv. Primoža in ta se je udeležila v Černovškovi gostilni, nasproti Nedlove gostilne. Ko so se popoldne že zbrali dozdnevni ustanovitelji te podružnice ter pričeli svoje zborovanje, so v gostilno vdrl fantje z gorjaci in tolkli po nemčurjih kar povprek kakor je padlo.

Seveda so nemčurji z bunkami bežali iz gostilne, poskakali v verande na gnojšče pod njo in jo popihali v Celje. V nekaj minutah je bila Nedlova gostilna prazna. S tem pa je bil tudi očitni poskus ponemčevanja Šentjurja.

R. D.

ANEKDOTI

»Angleško zgodovino« je dejal nekega dne Voltaire, »bi moral pisati krivnik. To je oseba, ki jo najdemo na koncu vsakega njenega poglavja.«

O starem Fontenelli, ki se mu je le redko posrečilo kaka dobra domisljica, je dejal filozof in pisec Diderot: »Fontenelle je kakor star, zapuščen grad, v katerem le tu pa tam še kdaj postrašijo duhovi.«

»Kameradi!«

Zunaj je nekaj zaropotalo, odprla so se vrata in v sobi je stalo šest partizanov z naperjenimi samokresi.

»Hende hoch!«

Nemci so zijali kakor ukorani. Kdo jim je stihal to koso? Žvirca? Ze so hoteli še nekaj pomisliti, pa so videli, kako je iz petih prejšnjih maškar postal naenkrat pet hostnikov in vsi so v rokah držali naperjeno orožje.

»Ježoš, ježoš!« je krčala Žvirca. Ko pa je videla trdo post partizana, si je premislila in utihnila.

Trije so pobirali plašče, trije so preiskovali Nemce. Dva od njih sta imela za škornjem še drugo pišto. Eden partizanov je povedal nekaj nemških stavkov, nato pa zahteval:

»Slecite se!«

Nemci in Žvirca so se morali sleči do spodnjega rerila. Žvirca je morala prineti krapov in žganja. Tudi meso je moralo priti na mizo. Žvirca pa se je tresel od strahu, zakaj bil je trdno prepričan, da ga bodo ubili. Niso ga. Arhrali so hlapca Tomaža in ga nazmerjali z nemškim podrepnežem. Predno pa so se partizani pojavili, je eden napravil žvirci še pridigo:

»Žvirca, toliko za danes. Kaj bo jutri, ne vemo. Mogoče pridemo po tvojo glavo.«

Potem jih je vzela roč. Nemci so v spodnjicah pokakali v avtomobila in v trg po policiste. V dobri uri je bilo v vasi okoli sto do zob oboroženih zelencev. S seboj so vodili policijske pse. Tudi Žvirca je moral obleči uniformo in iti v hajko za partizani. Se tako zasledovanje jim ni dosti koristilo. Na novo zapadli sneg jim je zmešal sled. Žvirčeva maškarada in nemška hajka sta propadli. Se istega dne je postala Žvirčeva hiša nemška policijska postojanka. Hlapec Tomaž pa se je v eni izmed nemških uniform kar dobro počutil. Miel je Žvirčine krape in visoko pod vrhom stal za debelo bukvijo in budno pazil, če se bo v belini snega kaj premaknilo. V skritem bunkerju pa je dvanajst prvoborcev brezkrvno nadaljevalo Žvirčino maškarado.

RO

Iz himalajskega DNEVNKA

17. V.

Celo dopoldne obletuje s ster, trgajo se plazovi, zapadlo je 15 cm novega snega. Ko za nekaj trenutkov izgine megla, poščeemo takoj senco, da se izognemo nezgodni vročini. Popoldne občasno Ang Nimo, ko pripravi koso, kuri z drvni, ker hranimo butanske konzerve za višinska taborišča. Pri svojem opravilu se ne meni za sneg, mrz in meglo, s smehom pravi, da je tega navajen, saj kuhinjo tokrat na 14. odpravi in je med drugim lastnik značke tiger, kar pomeni, da je zlezal brez kisika na 8.000 metrov. Prvi jutraj vstane, servira čaj in si, če je treba, naloži težko krošnja do tabora I, ki njegovo drobno posavo napravi še manjšo. Skuha koso praktično iz nič, okusno in v nekaj minutah. Smeh je njegov brat. Pred drevi se je priključil odpravi inljiči povabljenec gospod Agrawal, ki je postal poglavje zase. Je bre: dvoma najboljši suh človek, kar sem jih srečal, vsa prvo očila in izpričevala o njegovih gorskih sposobnostih so se pokazala že v teh nekaj dneh privlačja za laze, ker dobesedno o hrbi nima nobenega pojma. Mislim, da to delo odprave spremljal kar z bazege taborišča in delal družbo zdravniku, kar je vsem prav. Naprotje od njega je kapitan, ki je človek na mestu, priden in uporaben, odpravi v veliko korist in pomoč predvsem v pogledu nosačev, kurirjev in občevarju z domačini. Pridno nosi in ima trden namen priti vsaj do južnega sedla. Je eden izmed štirih oficirjev Indije, ki nosijo najvišje državno odlikovanje. Parkira v šotoru skupaj z Zoranom, ki si boljšega prijatelja in sestanovca ne more zamisliti. Kljub negotovemu vremenu gremo proti taborišču I, Stane, Ante, Ang Nima in jaz. Že na spodnjem ledeniku je začel padati sneg, da smo vsi beli dosegli šotore. Ledenik Bidalgwar spreminja vsak dan svoje lice. Orjejo ga plazovi, krasi ga na stotine ledenih miz, odpirajo se razpoke —

18. V.

Mirno zapišem, da je ta dan najnapornejši do danes. Ob enih po polnoči je zvonila ura, ob dveh smo zapustili šotore. Celne baterije so risale očet svetlobni trak po trdno zamrznjenem snegu. V grapi pol odloimi nam je presekal pot prav v najbolj stmem delu koluarja nova razpoka. Umaknili smo se v lovo v glavni tobogan, preplezali skalni odstavki in prešli nazaj v desno proti slapu. Ob prvem počivališču »pri klinčku«, kjer smo se prvič že krepko potili, je sedaj še tema. Prvo sonce nas je doseglo pod »hidrocentralo«, to je ogradna ledeniška brana na las podobna vodni zavori s »seboi in stolpi. Pod njo smo prešli v levo v zavetje ogromne ledne bariere, kjer smo prvič počivali. Danes o tem mestu in varnem zavetju ni bilo več nobene sledi. Ledeniški steber pod Trisulom III je izgubil ravnotežje in jo spremenil v prah. Stalna vrh, napeta preko najtežjega dela, je bila presečena, oba konca sta žalostno visela v klinih. Ob sedmih smo dosegli mesto, kjer smo zadnjikrat pustili breme zaradi nevarnosti plazov. Višina na tem mestu 5.740 metrov. Pustili smo stvari na mestu in kljub slabemu, od sonca zmehčanemu snegu plezali dalje proti sedlu. Stane, ki je bil na moji vrvi, se je počutil slabo, vsačih nekaj korakov se je naslonil na cepin, kašljal in lovil sapo. Na višini 5.930 metrov smo se ustavili tik pod sedlom, ki ga tvori težja ledena zapora z ogromnimi strebami, ki se vleče od Trisula III proti severu in veže pobočje tega vrha s platojem Trisula II. Na prvi pogled je postalo lažno, da bo vzpon na Trisul III težil od vseh naših pričakovanj. Je kolos samega ledu in snega brez suhe skale, strm in nevaren. — Pustili smo prinesene stvari na mestu in v troje sesovili nazaj na višino 5.740 metrov po ostalo breme. V sončni prepihi smo se privlekli vsak z 20 kg zopet k Staneu in od tam rod sedlom zavili na desno v pobočje Trisula II. Čer na višini 6.000 mtrv našli lep prostor za taborišče II. Sonce je izginilo, začelo je snežiti in v hudem vetru je padla temperatura na —14°. Kljub bližajočemu snežnemu viharu smo pustili tovore in Stane a na mestu taborišča in sestopili še enkrat nazaj po preostale stvari. Z zadnjimi silami smo prinesli polne nahrbtnike v dveh urah zopet do Staneta, ki je med tem časom že napravil plato za oba šotora.



Snežni metej v bazi II.

Grenki spomini Slovenca

(Nadaljevanje iz prejsnje številke)

Ves temerem sem se odločil odpotovati v Portland Oregon. Na vožnji nisem z nikomur govoril, ker sem bil nepopisno slabe volje. Končno se je nekemu očjemu farmarju le posrečilo, da je spravi pogovor v tek. Povedal sem mu, da sem po poklicu keramik in da nameštam v Portlandu postaviti keramično tovarno. Dobro je poznal pacifiško ozemlje. Zato mi je ta kraj odsvetoval ter me napotil v Claton Washington, kjer mi je zagotovil najdišča dobre gline. Ubogal sem ga in se s sprevednikom pogodil za zamenjavo vozoovnice, doplačal in prestopil na drugi vlak.

V Clatonu sta bili dve tovarni, ena je izdelovala opeko, druga te-rakoto. V slednji sem dobil delo in ko sem otipal glino, sem vedel, da je ovčar govoril resnico. Sodelavci so mi povedali, da je glina v tem kraju v izobilju. Raziskoval sem okolico in našel prostor, kjer je bilo gline več metrov debele plasti. Kupil sem 100 arov gozda ob glavni cesti. Po delu v tovarni sem krčil gozd, si postavil hišo, delavnico in peč. Preizkušal sem v mali peči žganje gline, razne glazure in ko mi je to uspelo, sem si izgotovil oblikovalno ploščo na nožni pogon.

Spomladi sem pustil delo v tovarni in pričel z izdelavo svoje lastne posode. Kmalu so se pričeli mimoidoči avtomobilisti ustavljati in me opazovati, kako sem z nogo pogajal ploščo, z rokami pa oblikoval glino v usakovrstne predmete kot so jedilna posoda in podobno, največ pa sem izdeloval vaze za cvetlice v vseh mogočih barvah. Prostost mojih izdelkov je privabljala kupce v vedno večjem številu in po štirih letih sem že imel dobro idočo keramično obrt.

Takrat sem se zavedal, da imam mater v domovini, ki ji že pet let nisem pisal. Nisem vedel če še živi in zgrabilo me je tako domotožje, da sem takoj odpotoval. Zelel sem še živi materi prinesiti zagotovilo, da sem v tujni uspel in da ji na starost ne bo treba beračiti, kot se je vedno bala. Prinesel ji bom zagotovilo, da se v naši družini ni uresničil pregovor, ki pravi, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Nobeden od njenih štirih sinov ni pijanec. Vožnja je trajala 15 dni. Vso pot sem trpel v negotovosti, če bom našel mater še živo in nisem mogel razumeti, da me je mrzlično ustvarjanje eksistence v tujini tako prevzelo, da sem na vse pozabil. Jesenice so bile vse v zastavah, godba je igrala jugoslovanske narodne pesmi in poskočnice in še bolj sem se čutil, kako sem zmogel v svojih najlepših letih vse to zapustiti in zadovoljno živeti šestdeset milij od doma. V Ljubljani sem postal nestrpen, prišel bom nepričakovano, nikomur nisem javil svojega prihoda, kake razmere bom našel doma. V Zalec sem prispel še ob belem dnevu, toda

nisem šel naraunost domov, napotil sem se v Podvin in sklenil, da bom od tam opazoval, kdaj se bo doma posvetila luč. Počasi sem stopal naskreber in gledal pastirje, kako so pogajali živino proti domu ter ugibali, zakaj se meni nikamor ne mudi



Pri delu v delavnici mi je žena pridno pomagala

Mračilo se je, previdno sem stopal proti domu, ki je bil že ves zavil v temo. Poizkusil sem oglašiti strune na gosli, toda bile so rosne in lok se jih ni oprijel. S tem mačjim cviljenjem vendar ne morem domače pozdraviti!

Bila je mirna noč, le iz tovarne je bilo slišati ropot mlinov in ko sem po dolgem takanju le videl posvetitilo luč v rojstni hiši, sem se hitrih korakov podal domov. Ko pa sem dospel na dvorišče, je luč že ugasnila. Čakal sem, da bom zaslišal govorjenje, toda bilo je vse tiho. Potrkal sem in zaslišal bratov glas. Vprašal je, kdo je. »Odprje, sem

mu odgovoril, »pa boš vdele. V tem pa je prišla mama, ki me je po glasu takoj spoznala in oba sta mi hitela odprat.

»Ah Jakob, mi pa smo mislili, da nisi več med živimi, ker nam pet let n'si poslal nobenega obvestila. Podal sem mami vazo s posvetilom: »Moji mami — Jakob«. Viidiš, to je izdelek moje lastne tovarne, tam daleč v Ameriki. Dolgo časa ni mogla govoriti, potem pa me je vprašala, zakaj nisem tudi žene pripeljal seboj. Nasmehnil sem se ji rekoč: ni bilo časa misliti na žentev, moral sem si zagotoviti obstoj, toda sedaj, ko imam vse urejeno, se bom pa res oženil

Drugo jutro pri zajtrku je ugotovila, da se nisem preveč postaral, toda videti sem bil izmučen. Zelela je, da ji pripovedujem, kako se mi je posrečilo, da sem si tako pomogel. Pripovedoval sem ji, kako sem sekal dreve za stavbe, jih gradil in vozil opeko iz tovarne, včetinoma ob mesečini. Vse sam. Pri gradnji pa sem se spomnil na očeta, ki me je naučil mizarstva in mi je to znanje zelo prav prišlo.

Mati je bila ponosna name in mi obljubila, da mi bo našla dobro dekle. Kmalu sva se po materinem posredovanju spoznala in vzljubila ter se kljub negodovanju njenih sorodnikov poročila. Odšla sva nazaj v Ameriko. Zopet sem delal v svoji delavnici in žena mi je pridno pomagala. Sedaj sva bila dva in po štirih letih sva kupila večjo tovarno s stroji, tako da ni bilo treba več pogajati z nogo.

Bila sva srečna, obrt je bila najino kraljevstvo. Tako sva bila srečna in zaposlena, da nisva slutila, da se zbirajo temni oblaki nad nama. Leta 1932 na vrhuncu najine sreče je prispela vest od doma, da je mati umrla in da mi je zapustila domatijo, ki bi bila brez moje pomoči že davno prodana. Dediščino sem prepustil bratu-samotarju in sem ostala v Ameriki. Z ženo sva imela sedem nedoraslih otrok in cvetočo obrt. Toda razmere so se poslabšale. Nastala je velika brezposelnost in na tisoče malih obrti je propadlo. V bojazni, da se tudi nam lahko to zgodi, sem stopil v klet po prihranke in se odpravil v Californijo, kjer sem kupil veliko parcelo, da bi, če bo treba, lahko tam kmetovali. In res se mi je posrečilo, da sem našel dober prostor v Redding Calif. Po izvolitvi prezidenta Rosevelta so se razmere izboljšale in določila sva to parcelo za najino pokojnino. Našla sva farmarja, ki je vzel zemljo v najem za pašnik, tri leta kasneje pa so zgradili 10 km od te parcele veliko elektrarno. Ta okolnost je dvignila vrednost naše zemlje trikratno, bila je ob glavni cesti med Canado in Mexiko ter tik ob pacifiški železnici. Tovarne so rastle kot gobe po dežju in so se kosale, kateri bi se posrečilo kupiti ta važen prostor. Parcele nisem prodal, temveč sem jo oddal v najem za deset let po naslednji lestvici: prvi dve leti po 2.50 dolarja na mesec, drugi dve leti po 5 dolarjev na mesec, tretji dve leti po 7.50 dolarja na mesec, četrti dve leti po 10 dolarjev na mesec in peti dve leti po 15 dolarjev na mesec. Upajčljivo 3 mesece onaprej. Vse zgradbe, ki bodo zgrajene na tem prostoru postanejo po preteku 10 let najina last.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Za male bralce

Prerezana vrv

Pod besedo »počitnice« naj bi razumeli čas, ko so knjige v kotu, čas kopanja in čas tavanja sem ter tja. To naj bi bil opis prve vrste počitnic, opis druge vrste pa je še slabši.

Zakaj, me boste sprašali. Odgovoril vam bom: »Zato, ker ni snega, ker mati narava ni preveč darsljiva z njimi; smučke pa vendar ne ležejo po blatu.« Vse drugače je v dolgih počitnicah. Takrat lahko po mili volji brodim po vodi, poležavamo na pradu in požvižgavamo »Marino«. Pa ne samo to. Tu so šole, slabostanji, vaška gmajna in krave na

MANICE NI VEČ

Prejšnji teden je otroke zapustila dobra, znana prijateljica Manica Komanova. Kolikokrat smo jo poslušali v radio Ljubljana in smo skupaj z njo reševali uganke, poslušali pesmice in pravljice, ki ji jih ni nikoli zmanjkalo. Zda Manice Komanove ni več. Zapustila je svoje male prijatelje, in hudo nam bo zanj. Manica Komanova ni bila priljubljena samo pri ljubljanskih otrocih, tudi mladi Celjanci, Kranjčani — skratka vsi otroci vse Slovenije so jo imeli radi. Zato je prav, da se tudi mi poslovimo od nje. Kadar koli bomo poslušali uganke in pesmice, ki nam jih je ona pripovedovala, se bomo spomnili nanjo. In radi jo bomo imeli tudi zdaj, ko je ni več med nami.

Gozd, moj dragi dom

Sonce vzhaja zgodaj in zahaja pozno. Povsod je vroče le od daleč prinaša vetrič šumenje dreves in svez zrak iz gozda. Tja sem se odpravil nekega jutra med počitnicami. Jutranje sonce je pošiljalo močne žarke, ki so naznanjali vroč dan.

Med potjo sem poslušal petje ptic in v daljavi je zapel na zvoniku zvonec, oznanjajoč jutro. Za sabo sem pustil prva drevesa in izza veje smreke je pokukala verica. V pozdrav jutru je tekala po veji. Ni se prestrašila, pa vendar je odhitela v gozd.

Sel sem dalje in doživel mnogo lepega. Vse je bilo prijazno, vse domače in ko ne bi imel pravega doma, bi legel pod drevo in v valovanju vetra ter petju ptic zaspal in sanjal o doživljajih tega dne.

Jože Kramer,
Medlog 51, Celje

njej in še — semenj. No, o semnju nameravam govoriti. O semnju in o nas — otrocih.

Semanji dan je vesel dan — branje, ognjevit kmetje, krave, sladoled, končno modro nebo nad nami, pa lep razgled na trg. In ko so se na trg pojavili kmetje, smo se tam pojavili tudi mi — Peter, Polde, Spilca in jaz. In ne bi bili mi, če ne bi kaj zagodli sejmarmem.

Prišli smo do lepega telička, katerega gospodar si je suho grlo namakal z vinom e bližnji gostilni. »Lep je,« smo strokovnjaško ugotovili, »pa drag kot poper,« zaključili. »Poglej, Spilca, kako te gleda. Pa ne, da sta si kaj v sorodu?« Prepir, jeza in smeh. »Ti šment, kje pa imam nož?« je brskal po žepih Polde. Spogledali smo se in že vedeli kaj namerava. Previdno se je ozrl okoli sebe in rahlo nastavlil nož na teličkovo vrv. Zivalca pa je postala nemirna, Polde pa jo je miril: »No, liči, saj si priden,« in ga božal po žametni dlaki. Zival se je umirila in ga gledala z velikim, krotkim oč-

mi. Tedaj pa je po poti od gostilne prikoratil mož in šel naravnost proti teličku. Polde pa hitro »rske«, in že je bil teliček prost. Skočil je naravnost proti kmetu in ga skoraj podrl. Smejali smo se in občudovali Poldetovo »pogume«, smejali smo se mi in smejali so se kmetje — razen enega. Ta je zgrabil Poldetova ušesa in mu jih nategnil, da so postala rdeča, kakor nebo po dežju. Slišali smo, kaj je pravil mož:

»Glej dečko! Vrv, ki si jo prerezal ni tvoja, temveč moja. Toda ti imaš nož. Lep rdeč nož. Tako oster je, da si z njim lahko prerezal mojo vrv. Glej,« uzel je Poldetu nož in nadaljeval »nož je sedaj moj. Prav tako sem si ga prilastil, kot si si ti vrv. In zato lahko tudi jaz z njim nekaj napravim.« Zavihtel je nožiček in ga vrgel daleč proč, da se je izgubil nekje v množici sejma. »Pa kaj je to tobi! Ti boš ta nož že našel, jaz hom pa moral kupiti novo vrv. Pomni, fantič! Pusti pri miru, kar ni tvoje in tudi drugi ne bodo posegali po tvojih stvarih.« Spustil ga je, Polde pa je s sklonjeno glavo mimo nas zbežal domov. Pa vendar pravim, prelepe so počitnice in blagor tistemu, ki si jih je izmislil.

Tedi X

ŽALOSTNE POČITNICE

Lepi, sončni poletni dnevi vsakogar zvabijo na počitnice. In tudi jaz sem tako težko čakala tistega dne, ko sem smela k teti v Rogaske Slatine.

Toda, ko sem se odpravljala na avtobus, mi je nenadoma postalo tesno pri srcu in ko smo se začeli premikati, bi se bila najraje vrnila k mamici domov. Blizu Sentjurja me je obšla misel, da bi izstopila. Toda ostala sem. In ni mi žal, da sem oslala. Preživela sem lepe počitnice med bratranci in sestricami.

Potem sem jih povabila, naj pridejo za zimске počitnice k nam. Toda to veseleje mi je zagrenila smrt njihovega očka, ki je zapustil štiri otroke in bolno mamico.

Na počitnicah

Darja Osterman je menda naša najmlajša sodečavka. Hodi v prvi razred osnovne šole in njenega pisemca, ki je napisano z velikimi tiskanimi črkami, smo bili prav veseli. Napisala in narisala nam je svoje počitnice. Za danes samo spis:

MED ZIMSKIMI POČITNICAMI SEM BILA PRI TETI CILKI NA GORENJSKEM. TAM SEM KRMLILA PUTKE IN POBIRALA NJIHOVA JAJČKA. TETKA IMA KRAVO, KONJČKA, KI SEM GA PA LANI JEZDILA, SO PRODALI TAKO RAD JE JEDEL SE NO IN OVES.

LEPE SO BILE MOJE POČITNICE.

Darja

Takšnih žalostnih počitnic ne želim nikomur in upama, da jih tudi sama ne bom nikoli več doživela.

Manica Godec,
Sola na Teharju

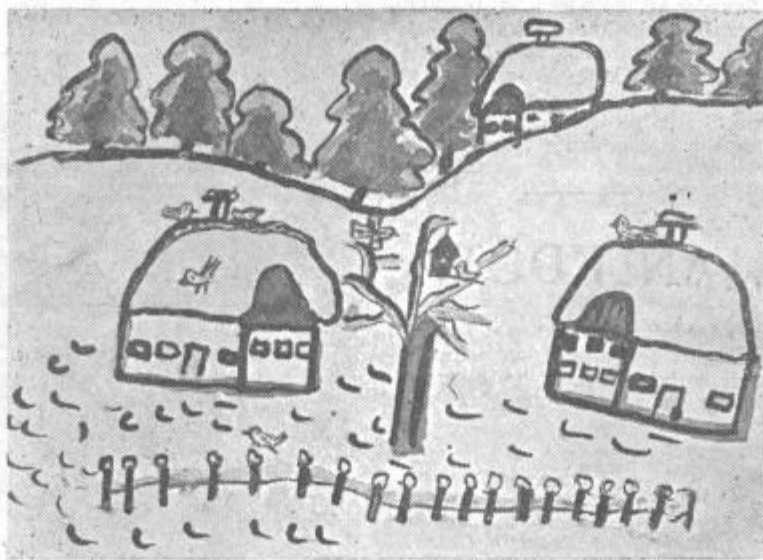
GAMSI...

Bile so počitnice. Z avtobusom smo se odpravili v Logarsko dolino in od tam peš po strugi Savinje do slapa Rinke. Pot je precej težavna in skakali smo s skale na skalo, med katerimi teče bistra Savinja. Prežakovali smo mrzlo vodo. Naenkrat pa smo zaslišali — štrbunk in prijatelj je bil v vodi. Potegnili smo ga ven. Sreča je imel, da je bila voda plika. Moker je bil samo po nogah in rokah. Dodobra smo se nasmejali. Ker

smo se bali, da bi še kdo padel v vavlove, smo šli iz struge na tisto. Toda glej! Na cesti so stali trije gamsi — krajci planin. Z začudenjem smo jih gledali — njihove vitke noge in lepe roge. Hoteli smo blize, toda obrnili so se in zbežali nazaj. Sedaj je naš pogovor tekel samo še okrog gamsov in pozabili smo na mokrega tovariša. Med pogovorom smo prišli do slapa, kjer smo se okrepčali in osvežili z mrzlo vodo, ki se je odbijala do skalovja.

Bil je prekrasen izlet.

Kramer Franc, Medlog 51, Celje



Albina Štampe, Trnovlje 118

ŽENA • DOM • DRUŽINA

MALO V MALEM

40 OTROK V NOVEM VRTCU V 107-STNOVANISKEM BLOKU

Se ni leto tega, ko je na severnem delu Celja zažvela stanovanjska skupnost Daigo polje. Spoznali smo jo kmalu, saj je bilo s tega kotička vedno kaj novega. Najhitreje pa so jo spoznali tisti, ki so poznali njeno

vsestransko dejavnost in se srečevali s težavami, ki so jih premagovali člani te skupnosti. V zadnjem času je skupnost delala predvsem za to, da bi vsaj delu družin na tem področju zagotovila razbremenitev

v obliki varstva in vzgoje njihovih malčkov. No, tako je v pritličju 107-stanovanjskega bloka nastal vrtček, ki je tako ljubeč in majhen kakor otroci, ki so danes že drugič prebili tod nekaj uric pri igranju. »deluje in kakor sem izvedela, tudi že na sprehodu.

Da je zrasel v teh prostorih vrtček, je zaslug vseh področja. Sodelovanje delovnih kolektivov, ustanov in zavodov ter posameznikov je tu dobilo nesebične pomoči, saj je šlo za otroke, ki so zrasti v neposredni bližini tovarn, bolnišnic in novih zgradb. Številka štirideset nam ne pove mnogo, če pa je to štirideset otrok, saj jih lahko skoraj toliko »naberemo« na dvorišču večjega bloka, pomeni to, da je štiridesetim družinam preskrbljeno varstvo in vzgoja za njihove otroke, da odhaja štirideset mater na delo brez skrbi

in da je končno teh štirideset malčkov ob času malice tudi siti.

Oprema v vrtcu je preprosta, ljubka in majhna. Majhna tako, kakor pri palčkih v Sneguljici. Pa vseeno najdemo tu skoraj vse, kar je nujno potrebno za takle vrtček, od majhne umivalnice, garderob, stoličkov in mizic, do velikih omar polnih igrač, sestavljalnic, kock, skodelic in krožnikov. Ti zadnji so »pravi« in iz plastične mase, v vseh barvah, s katerimi se otroci ne bodo igrali. No, ta prikupni vrtček vodi tovarišica Marjetka Hericova.

MANEKEN

Letošnja druga številka revije Maneken prinaša pravo zbirko modelov za zimske mesece, tako obleke za vsak dan, za delo doma in v službi, plašče pa tudi večerne obleke (v glavnem zelo okusne in lepe) za prireditve teh dni. Poleg tega najdemo precej modelov z nedavnega sejma Moda 1961., nekaj modnih uspehov tujih kreatorjev, kozmetične pogovore pod naslovom Modni kurir in še drugo, kar rade preberemo.

Seminar za perice

Na okrajnem zavodu za pospeševanje gospodinjstva je bil v prvi polovici januarja enodnevni seminar za perice v servisnih pralnicah. V tem seminarju so se žene spoznale glavna pravila pranja s pralnimi stroji na veliko, poleg

tega pa jim je pravilno in dobro pranje s temi stroji ponazoril strokovnjak mariborske hidro-montaže, o uporabi pralnih sredstev pa jim je istega dne predavala tudi strokovnjakinja iz tovarne mila Zlatorog.



Našel sem ga nekje na cesti. Bil je sam, lačen in brez prijateljev. Le tu in tam mu je kdo vrgel kakšno smrdljivo kost. Pogledal sem v njegove tople, žalostne oči in zazdele so se mi neskončno globoke. Pomagam mu lahko, za-

to, ker vem kako je, če si sam na svetu.

Zdaj sva skupaj. Če bi me vprašali, kdo je moj najljubši prijatelj in če bi hoteli izvedeti, kdo mi je najbolj zvest — bi pokazal nanj in bilo bi mi toplo pri srcu.

Za „naše“ otroke

Na Zavodu za pospeševanje gospodinjstva so se v času semestrskih šolskih počitnic usposabljalne žene, ki so se že pred časom zaposlile v šolskih mlečnih kuhinjah. Možnost izpopolnitve jim je omogočil okrajni Zavod za pospeševanje gospodinjstva in prijavil za čas šolskih počitnic dva intenzivna seminarja za te delavke.

Vsak seminar je trajal teden dni. V tem času je pridobilo kvalifikacijo več kakor 60 delavk iz šolskih mlečnih kuhinj. Učna snov je zajemala prav vse, kar mora takšna delavka upoštevati pri svojem delu, ki si je v zadnjih letih, ko so te delavke že delale pod strokovnim nadzorstvom komisij in strokovnjakov ter po smernicah Zavoda za pospeševanje gospodinjstva, pridobilo veliko število zagovornikov, staršev otrok, ki so v šolskem času dobili tople

obrok, malico, ki je vsebovala vse liste prepotrebne snovi, ki so dotlej v otrokovi prehrani čisto primanjlovali.

Predavanja, ki so jim prisostvovali tečajnice, so zajemala snov iz vseh področij, kamor posega dejavnost operativnega kadra v šolskih mlečnih kuhinjah. O pravilni prehrani, o sestavi in pripravi prehrane, zlasti mlečnih jedi in enolončnic, o higieni pri pripravljanju in razdeljevanju, pa o razdeljevanju samem, o opremljenosti kuhinje in o šolski kuhinji in o prostorih, kjer otroci jedo. Govorili so o razdeljevanju delovnih mest in o družbenem upravljanju, kjer tudi žena-delavka v šolski mlečni kuhinji kol družbeno upravljanje sodeluje s šolskimi odbori, posreduje jim svoje znanje o izbiri prehrane in sodočloča o vsaki spremembi, ki jo kani ta odbor izoršiti glede hrane otrok.

Tistega dne, ko so imele tečajnice predavanje o družbenem upravljanju, kjer bodo tudi one enakopravno sodelovale, je bila po predavanju nadzve živahna razprava. V živahnem razpravljanju po predavanju pa so se — kakor je ena izmed njih domiselno pripomnila — »pozabljene članice kolektiva«, pokazale, da so zaslužile svoje mesto, ne le s svojim prizadevnim delom v šolah, ampak tudi s tem, da so že sedaj, ko so bile še udeleženke seminarja, prilagajale nova spoznanja posebnostim svojega delovnega mesta in že tudi predvidevale in upravljalje zapreke, ki jih bodo morale premostiti, da bo njihovo delo takšno, kakršnega so spoznale na seminarju.

Vsekakor so bile vredne velikega zaupanja družbe, saj so v nejasnih oblikah že pred začetkom tečaja skušale uveljaviti svoje težnje, pa jim doslej morda to ni posebej uspelo. — Na vprašanje, kako bodo skušale uveljaviti vse, kar so si na seminarju pridobile, so odgovarjale, da bodo vzpostavile neposreden stik s šolskimi odbori ali pa bodo odbore za dejavnost mlečnih kuhinj same organizirale in sodelovale z nasveti pri nabavljanju hrane, pri razdelitvi delovnih mest v šolskih mlečnih kuhinjah, ugotavljanje gmočno stanje in zalogo itd. Celotno daleč želijo poseči, da bi zagotovile dobivanje obrokov tudi tistim otrokom, ki sicer gmočno niso ogroženi, vendar pa njihovi starši še sedaj niso spoznali velike vloge toplih obrokov.

Seminar je pokazal, da so te delavke spoznale, da njihovo delo ni le pripravljanje toplega obroka za šolske otroke, marveč tesno sodelovanje, ki naj te obroke izboljša in zagotovi takšno sestavo malice, da bodo dosegle najvišji odstotek hranilnosti vitaminske sestave itd. Vse to bodo delale za »svojce otroke.

Osvežilna pijača

Kilogramu pomeranč ali limon odrihamo vrhajo plast lupin. Tanke lupine polijemo z litrom prekuhane vode in pustimo tako do drugega dne, ko dodamo kilogram sladkorja, tretji dan pa še tri dekagrama citronove kisline. Naslednji dan sok precedimo skozi krpicu; ekstrat oranžne oziroma limone je okusen, slupek, ki smo jih prej zavržili, pa smo koristno porabili.



Bejo posteljno perilo je že izrinilo tepše in bolj praktično pisano. Za takšne prevleke blazin in odelj lahko izberemo katerokoli rožasto ali črasto b'ago, važno je le, da so barve vzorčka obsojne in da je b'ago dovolj močno.

Seveda je najlepše, da izberemo prevleke v takšni barvi, da bo lepo pristojala barvi odeje, no pa tudi spalna srajčka ali pižama v enakem desenu bo prav ljubica.

S konference Socialistične zveze v Šmarju

VĚLIKE NALOGE

plodnim konferencam občinskih organizacij Socialistične zveze se je pretekli teden pridružil tudi obračun dela organizacij Socialistične zveze šmarnske občine. Po več predstavitvah občine in občinskih političnih organizacij se je konference udeležil tudi sekretar okrajnega odbora Socialistične zveze Stane Sotlar.

Bolj kot na poročilih je konferenca temeljila na izredno plodni vsestranski razpravi, ki je osvetlila vrsto problemov iz dela krajevnih organizacij in večkrat nakazala hkrati tudi njih rešitev. Tovariš Franjo Zupanc, predsednik občinskega odbora Socialistične zveze je o nekaterih nalogah organizacij takole povedal:

Trdimo lahko, da so v vseh organizacijah razmišljali o ustanovitvi sekcij kot nove in posebne oblike dela Socialistične zveze. Zal, pa moramo ugotoviti, da so njih ponekod tudi ustanovili, do daj še to, da se niso povsem zale v svojem delu. Nekaj je vzrok za to tudi v tem, ker ni bilo dovolj sposobnih ljudi, ki bi bili to delo uspešno vodili, nekaj pa tudi v tem, ker nismo uspeli vzbuditi zanimanja pri državljanih. Razumljivo je namreč, da bodo le-ti prav radi delali v njih, če bodo utillili, da ni to nikakoli prisiljena oblika dela. Na terenu je veliko dejavnosti, s katerimi bi se lahko bavile sekcije. Prav bi bilo, če bi povsod ustanovili sekcije za delo z mladino, sekcije za propagando in tisk, za pravno pomoč državljanom, gospodarske in komunalne zadeve itd.

Dokaj razveseljava je ugotovitev, da vztrajno raste število članov Socialistične zveze. Odstopke volivcev, vključenih v organizacijo, se giblje med 44 in 84 odstotki. Morda bo letos lažje rešiti tudi probleme prostorov krajevnih organizacij, saj je nujno, da si uredijo svoje klube in upravne prostore. Na terenu je še precej neizkoriščenih prostorov, zanimivo pa je tudi to, da so volivci pripravljani celo s prostovoljnimi de-

lom sodelovati pri gradnji novih. Ta problem, ki se nam je zdel včasih in ponekod nerešljiv, bi z dobro voljo lahko odstranili. Socialistična zveza bo morala končno reševati tudi večna trenja med različnimi društvi, ki delajo na terenu in vsklajevati njihove težnje in načrte.

Letne konference so pokazale, je nadaljeval tovariš Zupanc, da so ljudje razpravljali predvsem o svojih ožjih problemih, o tistih, ki so pomembni za vso krajevno ali komunalno skupnost, pa se njihova razprava v večini primerov ni dotaknila. Vprašamo pa se, ali je naše državljanke kdo obveščal o teh problemih in če jih je, kako je to storil. Tako je tudi pri sprejemanju raznih odločkov občinskega ljudskega odbora, ko odborniki ne odigrajo svoje pomembne vloge. Zaradi njihove nepoučenosti in premajhne odgovornosti, nam slabo delajo zbori volivcev, ljudje o odlokih niso obveščeni, napačno si jih razlagajo, ljudski odborniki pa jim jih ni sposoben obrazložiti. Po drugi strani pa je na terenu precej razumevanja in pobud za komunikacijske dela, saj niso redki primeri, ko iz sredstev vaškega samoprispevka gradijo sanitarije itd.

Pri razpravah o združevanju kmetijskih zadrug so sodelovali vse krajevne organizacije Socialistične zveze. Imele pa bodo veliko naloge tudi v bodoče, saj bodo težave pri začetem uveljavljanju velikih kmetijskih zadrug nedvomno precejšnje. V kmetijstvu imamo še precej delovnih mest, kjer bi lahko delale žene, govoriti bomo morali o njihovi preizkušni strokovni kvalifikaciji, reševati problem delavcev zaposlenih izven naše občine, spregovoriti o nestimulativnem nagrajevanju v kmetijstvu; vse to bodo naloge Socialistične zveze. Prav bi bilo, če bi pred volitvami v nove zadružne svete krajevne organizacije analizirale njihovo delo, pregledale pa tudi svoje sodelovanje z njimi.

Predavanja v Mozirju

Občinska delavska univerza v Mozirju je te dni začela v okviru Socialistične zveze po vseh krajih v občini predavanja. Do konca marca se bo izvršilo nad šestdeset predavanj, ki obsegajo temo Edvarda Kardeja »Socializem in vojna«, govor tovariša Tita na lanskem zasedanju generalne skupščine OZN in petletni perspektivi in družbeni plan za leto 1961. Delavska univerza v Mozirju pa ima v letošnjem programu tudi še nekatera druga predavanja.

Odbor za pionirsko igo

Pred dnevi so v Mozirju ustanovili občinski odbor jugoslovanskih pionirskih iger, ki ga vodi Lojze Puncer. Odbor je sprejel obširen program dela, ki zajema številne kulturne, športne in druge prireditve. Tako bodo proslavljali slovenski kulturni praznik — 8. februar in dan mladosti; pionirji bodo sodelovali tudi pri proslavljanju 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov, pri praznovanju dneva republike itd.

Dobrna praznuje svoj praznik

Krajevni praznik Dobrne je posvečen prihodu XIV. divizije na njen teren ob prihodu na Stajersko. 16. februarja 1944 se je divizija premaknila preko Sočke na Brdce. Tu in na bližini na Paškem Kozjaku je bila divizija hude boje z Nemci, a je v noči 18. na 19. februar prebila nemški obroč na Visokem ter se pomaknila preko Pake.

Osnovna organizacija ZB NOV Dobrna je vložila veliko truda, da bi herojsko pot XIV. divizije zgodovinsko obeležila. Leto 1948 so prenesli vse nadle borce XIV. divizije na področje Brdce in Paškega Kozjaka v skupno grobnico na Brdcah. Tu je pokopanih 39 borcev, od katerih je samo eden znan. Grobnica je spomeniško urejena. Leto 1959 so postavili spomenik na Visokem, kjer je glavna divizija prebila nemški obroč. Istega leta je organizacija ZB NOV vzdala 16. marmornatih spominskih plošč na mehodu, kjer so padli borci XIV. divizije. Na hitah pa tudi na vidane na kmetijskih in na skalah ob poteh, na travnikih in v gozdovih.

Letošnji krajevni praznik Dobrne bodo posebno svečano proslavili, saj istozastavno praznujejo 20. obletnico oborožene vstaje in ljudski revolucije. V proslavi bodo sodelovali vse množične organizacije. V Dobrni bo 15. februarja goztoval mali odbor SLG iz Celja z igro »Korčak in otroci«, naslednji dan pa bo organizirala Strelska družina »Tone Tomičič« Dobrna nagradno strelsko tekmovanje. Dramska skupina Prosvetnega društva »Kajuh« Dobrna pa bo 18. februarja uprizorila igro »Dežurna služba«.

Franč Marošek

Skrb za otroke padlih borcev

Pred dnevi je bila v Mozirju občinska konferenca zveze vojaških vojnih invalidov. Na konferenci, ki so se je udeležili tudi predstavniki občinskih političnih forumov in občine, so ugotovili, da je zveza v preteklem delovnem razdobju dosegla precejšnje uspehe.

V sedmih organizacijah je vključenih 482 članov — vsi invalidski upravičenci v občini. Organizacija je v preteklem letu usmerjala svojo dejavnost predvsem na otroke padlih borcev in otroke socialno šibkih osebnih invalidov. Razveseljivo je to, da so tudi pri rehabilitaciji osebnih invalidov pri večini podjetij našli na veliko razumevanje.

Po plodni razpravi so izvolili tudi nov občinski odbor Zveze vojaških vojnih invalidov in delegate za okrajno konferenco.

VASE VRSTICE

Kje je rešitev?

Ker sem v skrbeh, sem se odločil, da vas prosim za objavo teh vrstic:

Modi sem se leta 1944, torej v času, ko je vojna še trajala. Oče je odšel v partizane, še preden sem se rodil in mati je ostala sama s tremi otroci. Varovala nas je pred sovražniki, da nas ne bi postrelili. Dan za dnem je jokala in premišljevala, kdaj se bo vendar vrnil oče in prevzel skrb za družino. Toda upala je zaman. Padel je 1945. leta in žrtvoval svoje življenje. Takrat sem bil star eno leto in nisem mogel vedeti, kako hudi časi so bili to za mater, sestro in brata.

Sedaj sva ostala z mammo sama.

Ivan Melinc

Soba za klub

Pred dnevi so imeli mladinci Stelkarnice v Rogški Slatini majhno slovensnost. Njihov klub mladih proizvajalcev, ki je edini v občini, je odprl svojo sobo, kjer se bodo lahko mladi ljudje zbirali, delali in kovali načrte za delo. Klub mladih proizvajalcev v Stelkarni je prvi poskus te posebne oblike dela organizacije Ljudske mladine v šmarnski občini in klub kratkem času, ko obstoja, se v kolektivno že čuti njegov vpliv. Zdalj, ko imajo svoj prostor, pa bodo lahko delali še bolje.

Uspehi in težave

Pred dnevi je bil v Mozirju letni občni zbor »Partizana«, ki sodi med najaktivnejša partizanska društva v mozirski občini. V tem društvu je vključeno 272 članov, manj razveseljivo pa je njihov socialni sestav; v društvu je še vse premalo delavcev in kmetov. Navkljub temu pa ima telesovzgojno delo v Mozirju in okolici bogato tradicijo.

Društvo dela v osmih oddelkih, ki so vse leto pridno vadili. Sodelovali so v vseh pomembnih prireditvah v Mozirju in drugih krajih, pri prireditvah in tekmovanjih v merilu okraja in podobno. Opažajo pa, da je bila udeležba na okrajnih prireditvah še vedno precej slaba. Slabost društva je bila tudi v tem, da so vse preveč vadili v telovadnici, premalo pozornosti pa so posvetili športnim igram kot so: košarka, rokomet itd. Letos so sklenili to

popraviti in bodo v ta namen uredili tudi igranje za košarko in rokomet. Društvo ima največ težav z vaditeljskim kadrom in bo zato temu posvetilo več pozornosti.

Na občnem zboru so sprejeli obširen program dela. Ta obsega smučarski tečaj za pionirje, tekmovanje v mnogoboju, pavalni tečaj in tekmovanje za pokal »Delo«, sodelovanje pa okrajnih tekmovanjih, gradnjo športnih objektov itd. Sklenili so tudi, da bodo uredili v telovadnem domu javno kopališče, saj opreme doslej še dolgo ni nihče uporabljal.

Izvolili so nov upravni odbor in druge odbore društva, za predsednika pa so spet izbrali Borislava Blagojevića.

Iz Kozjega

V nedeljo je Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev Kozjega pripravilo zanimivo predavanje o atomski oborožitvi in zaščiti z dvema poučnima filmoma. Predavanje je lepo uspelo.

Istega popoldneva je kulturno umetniško društvo »Bohori« uprizorilo Djurdjevičovo dramo »Događek v travmaju«. Uprizoritev je lepo uspela in Kozjani so požrtvovalno in dobre igralske priprave podprali. »Bohori« pa bo že čez štirinajst dni uprizoril novo veseloligro in prijatelji smeja bodo spet prišli na svoj račun.

KOMISIJA ZA POPIS PREBIVALSTVA

Občinski ljudski odbor Mozirje je pred dnevi imenoval sedemčlansko komisijo za popis prebivalstva, ki bo od 1. do 7. aprila tega leta.

Za boljše delo

V nedeljo je imel Klub za vzrejo športnih in službenih psov Celje redni letni občni zbor, na katerem so položili obračune enoletnega izredno plodnega delovanja. Zbora sta se udeležila poleg predstavnikov klubov iz Maribora in Ljubljane in nekaterih celjskih podjetij, še predsednik zveze klubov za vzrejo športnih in službenih psov LRS Teodor Drenig in zastopnik kinološke zveze Hrvaške Slavko Miškulin.

V preteklem letu je celjski klub za vzrejo športnih in službenih psov pripravil v celjskem okraju dva javna nastopa, udeležili pa so se tudi mednarodnega tekmovanja v Italiji. V naslednjem delovnem razdobju nameravajo število nastopov povečati na petnajst in jih od tega kar trinajst pripraviti za šolsko mladino celjske okolice. Poleg tega se bodo udeležili tudi dveh mednarodnih nastopov v Italiji.

Klub za vzrejo športnih in službenih psov ima tudi lavinsko gorsko reševalno službo, ki je letos

šestkrat reševala ponesrečence v gorah. Celjska lavinska ekipa, v okviru Kluba za vzrejo športnih in službenih psov, je edina te vrste v Jugoslaviji. V tem letu bo pri celjskem klubu začela delovati tudi mladinska sekcija, poleg nje pa še vrsta komisij, ki bodo dopolnjevale delo upravne odbora z dveletno mandatno dobo.

Doslej je klub za vzrejo športnih in službenih psov dobival dve tretjini sredstev od družbe in le eno tretjino ustvarjal sam. Na občnem zboru pa so sprejeli tudi sklep, da bodo odšlej razmerje obrnili in da bo klub z javnimi nastopi in vso svojo dejavnostjo v posebni obliki vračal družbi to, kar mu je ves čas njegovega obstoja dajala. Takšno gospodarjenje pa bo zahtevalo smotno planiranje vsake dejavnosti. Upravni odbor kluba za vzrejo športnih in službenih psov pa že razmišlja o ustanovitvi prih sekciij v nekaterih občinskih središčih celjskega okraja.

Nov delovni čas

Občinski ljudski odbor Mozirje je na svoji predzadnji seji sprejel tudi dopolnitev odloka o delovnem času in uradnih urah uslužbencev upravnih organov občinskega ljudskega odbora. Po tem odloku so uradne ure za stranke vsak torek in petek od 7. do 14. ure in vsak četrtek še popoldne od 13. do 17. ure. V sobotah je delovni čas samo do 12. ure. Popoldansko delo ob četrkih so uvedli zaradi tega, da bodo lahko delavci in uslužbenci gospodarskih organizacij urejali svoje zadeve tudi ob svojem prostem času in jim ne bo treba izostajati pri delu. Vsi krajevni uradi v občini imajo enak delovni čas, le da sprejemajo stranke vsak dan. Novi delovni čas velja od 1. januarja tega leta.

Prometna KRONIKA

V januarju 24 nesreč

V januarju je bilo v okraju 24 prometnih nesreč. Nekatere so bile lažje značaja. Na cesti I. reda je bilo 12 nesreč, na cestah II. reda 6, na cestah III. in IV. reda pa tudi 6 nesreč. Pri nesrečah je bilo 9 oseb telesno poškodovanih in sicer 3 težko, smrtnih žrtev ni bilo. (Lani v januarju sta bili 2 nesreči s smrtnimi posledicami.) V naslednjih krajih je bilo 15 nesreč, izven pa 9. Pri nesrečah je sodelovalo 19 osebnih avtomobilov, 8 tovornih, 5 kolesarjev, 2 traktorja in 1 pešec. Materialna

vali člani raznih društev, uslužbenci oddelka za notranje zadeve in terenskih postaj Ljudske milice. Na teh predavanjih je bilo prisotnih 28.500 učencev. Na celjski gimnaziji so izvedli ciklus predavanj prometnih filmov za vse razrede. Na 20 kinopredstavah so predvajali 6 filmov. Prisotnih je bilo 1.750 učencev. Prav tako je bila aktivna upra in industrijske kovinarske šole Štore, ki je uspešno pripravila prometna predavanja s filmi. Na benčinskih črpalkah delijo varnostna opozo-



škoda na vozilih in objektih je znašala 4.100.000 din.

Največ nesreč je bilo zaradi nepazljivosti voznikov na poledenelih cestah. Kljub opozarjanju se vozniki še premalo zavedajo zimskih nevarnosti in ne prilagajajo hitrosti vožnje stanju ceste in vozila.

Komisije za varnost v cestnem prometu so v januarju aktivno nadaljevale s svojo preventivno dejavnostjo. Po solah je bilo 1.600 predavanj, ki so jih v glavnem vodili učitelji in vzgojitelji. Pri teh predavanjih so tudi sodelo-

vali člani raznih društev, uslužbenci oddelka za notranje zadeve in terenskih postaj Ljudske milice. Na teh predavanjih je bilo prisotnih 28.500 učencev. Na celjski gimnaziji so izvedli ciklus predavanj prometnih filmov za vse razrede. Na 20 kinopredstavah so predvajali 6 filmov. Prisotnih je bilo 1.750 učencev. Prav tako je bila aktivna upra in industrijske kovinarske šole Štore, ki je uspešno pripravila prometna predavanja s filmi. Na benčinskih črpalkah delijo varnostna opozo-

J. P.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

POD ENO STREHO

PRED USTANOVNIM OBČNIM ZBOROM ENOTNE OKRAJNE ZVEZE ZA TELESNO VZGOJO



Hvaležna dela med cicibani v Gaberju

Delo z mladino je težavno, a hvaležno; delo s pionirji je še težavnejše, najtežje pa je delo vodnika v telesnovzgojnem društvu pri vzgoji cicibanov, toda to delo je toliko hvaležnejše in zaslužni zaradi tega toliko večje priznanje. Za kratek čas sem obiskal gabrsko telovadnico, kjer je v sredo popoldne verjetno največji živčav. Saj se od štirih naprej zberejo v vrste prav najmlajši člani društva. Otročički — nekateri nimajo niti tri leta.

Igrali so se, plazili pod klopki, žogali, izvajali preproste izoblikovalne proste vaje, na koncu pa so se zaplesali »ringa-ringa-raj«. Vsako sredo se zberejo in le v poredkoma kdo izostane, črna pika v seznamu; da, če je ne bi bilo. Toda tudi tako je težko pričakati naslednjo sredo.

Hkrati, ko so mamice malčke opazovale z balkona, sem male in bodoče velike telovadke in športnike slikal. Zraven pa sem opazoval vse tri vodnice telovadnih vrst najmlajših: Mirojko Božič, Pavlo Kučar in Vido Prisan. Na vsak gib je bilo treba res paziti, zraven paziti na vse. Ti mali cicibančki pač še ne razumejo komanda »mirno« in podobno. Skrebele so, da je bila vadba pestra, da je bila za mala telesa tudi koristna in da bi se ja za nobeno ceno komu kaj ne naredilo.

Nehote mi je ušla misel; koliko psihičnih naporov je potrebno za eno samo uro takega dela. Koliko je za to delo potrebno idealizma in volje. Kajti, čeprav vsi vemo, da je pravilna telesna vzgoja

Člani pripravljalnega odbora za ustanovitev enotne Okrajne zveze za telesno vzgojo imajo zadnji čas polne roke dela. V teku so namreč zadnje priprave za ustanovni občni zbor okrajnega foruma, pod čigar streho se bodo znašla vsa partizanska in športna društva ter klubi. Gre torej za formalno potrditev skupne poti in skupnega jezika na področju telesnovzgojnega dela. Z ustanovitvijo enotne Okrajne zveze za telesno vzgojo v Celju bo izpolnjen eden od najvažnejših sklepov prvega kongresa telesne vzgoje v Beogradu.

Po dosedanjih pripravah kaže,

TVD Partizan

ORODNA TELOVADBA

TINE ŠROT

V REPUBLIŠKI VRSTI

V nedeljo so bile v Ljubljani izbirne tekme slovenskih orodnih telovadcev za sestavo republiške reprezentance, ki se bo konec meseca pomerila z izbrano vrsto južnofrancoske pokrajine v Les Minesu. Tekmovanja so se udeležili tudi štirje Celjani, od katerih se je v družbo najboljših uvrstil le Tine Šrot, ki je v skupni oceni zasedel tretje mesto. Na posameznih orodjih pa se je držal takole: medtem, ko je bil v preskoku čez konja drugi, je na kroglih, drugo in v parterju zasedel tretje mesto.

Ostali telovadci iz Celja pa so se uvrstili takole: J. Kisel, 11. Jože Šrot in 12. Munihi. Uvrstitev slednjih treh kaže, da se tudi kvaliteta orodne telovadbe v Celju hitro dviga in da napor na tem področju le niso zaman.

Drsanje

CELJANI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Jutri in v nedeljo bo na Jelenicah državno prvenstvo v umetnem drsanju. Tekmovanja se bodo udeležili tudi trije mladi člani HDK Celja. Tako bo Halka Šušteršičeva nastopila v skupini juniorov, kjer ima vse izgleda za osvojitev prvega mesta. V borbo za najvišji naslov bosta prav gotovo posegla tudi Mohor Hraštnik ter Marinka Gračnerjeva, ki bosta tekmovala v juniorskih parih.

Otroku koristna in mora biti sestavni del njegovega telesnega razvoja, te vodnice ne morejo s štoparicami ali drugimi merili pokazati svojih uspehov pri delu. Ne rekordi, za njih so uspehi spoznanje in prepričanje, da opravljajo koristno in potrebno delo. Pa na koncu človek še nehoti pomisli, ali ni njihovo delo bolj koristno in tudi bolj uspešno od nenehne gonje strokovnjakov in nestrokovnjakov za novimi in novimi rekordi. M. Iršič.

da bo ustanovni občni zbor 5. marca. Na njem bodo podali kratek obračun dosedanjega dela predstavnikov Okrajne zveze Partizan in Okrajne športne zveze. Razen tega bo Okrajni odbor SZDL izkoristil to skupščino za podelitev pokala in ostalih priznanj najboljšim partizanskim organizacijam, ki tekmujejo med seboj v okrajnem merilu. Na ustanovnem zboru pa bodo seveda glasovali o ustanovitvi enotnega okrajnega telesa ter sprejeli ustrezni pravilnik. Na ustanovnem zboru bosta vsako samostojno organizacijo zastopala po dva delegata. Prav tako bodo na to skupščino povabljeni tudi predstavniki dosedanjih okrajnih športnih podzvez.

Razen v skupščini, kot najvišjem organu ter upravnem odboru, se bo delo nove Okrajne zveze za

Smučanje

Okrajno prvenstvo

Komisija za smučanje pri Okrajni zvezi Partizan bo izvedla v nedeljo 12. in v ponedeljek 13. t. m. na smučiščih pri Mozirski koči, oziroma na Ljubnem ob Savinji letošnje okrajno prvenstvo v tehnikah, veleslalomu in skokih za vse oddelke.

Tekmovanje v veleslalomu za mladince, mladinke, člane in članice bo v nedeljo s startom ob devetih uri, tekmovalje v tehnikah pa ob desetih prav tako na Mozirski koči. Veleslalom za pionirje in pionirke pa bo v ponedeljek ob 9. uri. Tekmovanje v skokih za pionirje, mladince in člane bo v nedeljo ob 13. uri na 25 metrski skakalnici na Ljubnem. Dve uri pozneje pa se bodo na 65 metrski skakalnici začeli propagandni skoki.

V kolikor bi do sobote zapadlo tudi v dolini dovolj snega, bodo vsa tekmovalja izvedena v Sentjurju pri Celju.

SKOKI V VELENJU

Na 15 metrski skakalnici v Velenju je bilo v nedeljo republiško prvenstvo za starejše in mlajše mladince. Največ uspehov so imeli tekmovalci iz Črne in Planice. Mednje pa se je vrnil tudi mlajši pionir Drago Zupanc iz Velenja, ki si je s 178,1 točke zaslužil častno četrto mesto.

Hokej na ledu

TESNA ZMAGA MLADIH

V nedeljo zvečer je bila na drsališču v Mestnem parku tradicionalna tekma v hokeju na ledu med mladimi in starejšimi člani Hokejske drsalskega kluba. Čeprav so nekateri pričakovali, da bodo mladi z lahkoto opravili s starejšimi tovariši, pa so se dogodki na ledeni ploskvi zasukali tako, da so imeli mladi veliko delo preden so si priborili tesno zmago 4:3 (1:1, 1:1, 2:1). Za starejše je vse tri gole dosegel Baldo Jenko, za mlajše pa Ratej dva ter V. Čretnik in Zupanc po enega.

igralcev in morda tudi osnovnih organizacij. Na vsak način pa oboje gotiči tudi najmlajšim, da se bodo pomerili v medsebojnih srečanjih. Kot smo že v uvodu zapisali je misel o sodelovanju celjskih nogometnih klubov dosti bolj simpatična. Po predlogu, ki so ga iznesli na občnem zboru Kladivarja naj bi v celjski občini ustanovili posebno koordinacijsko telo med vsemi nogometnimi klubi in mu dali tudi določene pristojnosti. Praksa je namreč pokazala, da je medsebojno sodelovanje nogometašev več kot nujno in koristno. Ne gre samo za reševanje morebitnih sporov, temveč sploh za

telesno vzgojo razvijalo v odborih in komisijah. Tako bodo n. pr. delali odbori za gospodarstvo, vzgojo kadrov, propagando, zdravstvo, tehnični odbor itd. V sklopu tehničnega odbora pa je predvideno delo komisij za vsako športno oziroma telesnovzgojno panogo posebej. Zaenkrat so predvidene naslednje komisije: za kegljanje, za nogomet, nogometne sodnike, smučanje, roket, košarko, namizni tenis, atletiko, plavanje, odbojko, orodno telovadbo, za splošno vadbo in pionirske igre, za invalidski šport in komisija za rekreacijo. Odprto je še vprašanje ostalih zimskih športov ter težke atletike in kolesarstva. Vendar, kot se zdi, bodo morali ti športi dobiti ustrežnejši poudarek v občinskih zvezah.

V pripravah na ustanovni zbor je bil pred dnevi tudi sestanek zastopnikov posameznih športnih in telesnovzgojnih dejavnosti, na katerem so sestavili okvirni predračun izdatkov za tekoče leto. Pri tem so ugotovili, da bo morala Okrajna zveza za telesno vzgojo razpolagati z najmanj enajstimi milijoni dinarjev, če bo hotela izpolniti načrt dela, ki so si ga postavile posamezne komisije. Na tem sestanku je bil sprožen tudi zanimiv predlog glede dela vseh športnih sodnikov v novi zvezi. Zaenkrat bodo imeli samostojno komisijo le nogometni sodniki, ker so le-ti tudi zdaj zbrani v ustreznih podzvezih. Izrečene pa so bile besede, da naj bi sodniki za vse športne in telesnovzgojne organizacije dobili ustrežno telo v novem forumu. To je vsekakor zanimiv predlog, ki ga ne kaže prezreti.

Nogomet

FRANJO PLEVNİK, ZNOVA PREDSEDNIK ND KLADIVAR

Na prvi seji članov novoustanovljenega upravnega odbora nogometašev celjskega Kladivarja so za predsednika vnovič izvolili tovariša Franja Plevnika. Razen tega so izbrali tri podpredsednike: Marjana Učakarja, Srečka Rajha in Franja Hlačarja. Medtem, ko bo tajništvo posle opravljal tovariš Karel Podsedenski, je dolžnost tehnične službe prevzel tovariš Vili Spat.

RDEČI — MODRI 7:6

Prvo tekmo v letošnjem letu so nogometaši celjskega Kladivarja posvetili prijateljskemu dvoboju lastnih igralcev, od katerih so eni oblekli rdeče, drugi pa modre drese. Zmagali so rdeči z rezultatom 7:6.

SLAB ZACETEK OLIMPA

Preteklo nedeljo je tudi Olimp prvič v letošnjem letu poslal svoje nogometaše na igrišče. Kakor ligaško moštvo, tako je tudi mladinska enajstorična odpotovala v Hraštnik. Domačini so dali celjskim gostom krepko lekciijo. Če je bila zmaga druge ekipe nad Olimpijo mladino več ali manj pričakovana (3:1), pa je prišel poraz člana conske lige čisto izven plana. Zmagali so domačini s 3:2.

še v večji meri do stopnje skupnih naporov in skupne politike. Pogledimo to s praktične strani. Olimp se bo v spomladanskem delu tekmovalja boril, in to trdo, za obstanek v slovenski conski ligi, železniki Celja pa za vstop v skupino najboljših slovenskih enajstoric. Enim kot drugim bi morali pomagati, da bi ta cilj dosegli. Vendar ne na škodo katere koli enajstoričar! In spet: morda bo Kladivarju uspelo, da se bo v drugem delu tekmovalja povzpel na vrh lestvice. Ali ne bi bila dolžnost vseh ostalih klubov, da mu pozneje pomagajo, da bi uspešno prestopil še kvalifikacije za vstop v drugo zvezno ligo? Menim, da bi bila takšna pomoč na mestu! Tu pa je končno še štorski Kovinar, ki prav tako teži k vrhu. Tudi nanj bi se smeli pozabiti.

Skratka, problemov je veliko in skupnih nalog prav tako. Stičnih točk je prav gotovo še dosti. Morda bi nogometaši lahko našli skupni jezik še pri reševanju finančnih vprašanj, propagandi in podobno. Zardi tega predlagamo vodstvom nogometnih klubov v celjski občini, da se že v bližnji prihodnosti sesanejo in proučijo ta in ostala vprašanja. Pri iskanju skupne poti pa jih naj vodi le cilj in to je — razširitev množične osnove ter medsebojno pomoč, vendar ne na škodo ene ali druge organizacije.

M. Božič

PRVI celjski karneval

Pred durmi je Prvi celjski karneval, z njim pa vrsta pustnih prireditev, ki jih je pripravilo domače Olepševalno in turistično društvo. Kot uvod v to se bo jutri zvečer, v soboto, ob devetih, začela v dvorani Narodnega doma 34. tradicionalna maskarada. Zanimiv program bo izpopolnila konkurenca mask, nadalje volitve najoriginalnejše maske, pri čemer bodo sodelovali vsi obiskovalci prireditve. Demaskiranje je določeno za drugo uro jutraj. Za ples bosta poskrbela orkester Metronom in ansambl Cim-bum. Za postrežbo pa gostilne na Starem gradu.

V nedeljo, 12. februarja, sta na vrsti kar dve prireditvi. Tako se bo ob treh popoldne začela tretja maskarada za cicibane, ob pol šestih pa še pustno ranjanje za pionirje. Na obeh prireditvah bodo dobile najbolj originalne maske nagrade. Pela bo Slavica Knez iz Maribora.

Na pustni ponedeljek se bo ob petih popoldne začela prva mladinska maskarada. Tudi za to prireditev je organizator preskrbel nagrade za najoriginalnejše maske. Igral bo plesni orkester Metronom, pela pa bo Slavica Knez.

Posebnost letošnjih prireditev bo pustna povorka, v tork ob šestih popoldne. Krenila bo iz Razlagove ulice v Gubčovo, nadalje bo šla po Cankarjevi in Vodnikovi ulici na Slandrov trg, od tod pa po Ljubljanski cesti na Trg V. kongresa, po Prešernovi ulici do Uniona, kjer bo pripravljen zanimiv spored. Mimo prince Karnevala in njegovega oprede bo tu sodeloval še Božo Podkrajšek.

Na pustni torek ob šestih se bo začelo še prvo ljudsko ranjanje.

Kakor tradicionalna maskarada v soboto zvečer, tako bodo tudi vse ostale prireditve v prostorih Narodnega doma. Na vseh bo nastopil princ Karneval. Spremljal ga bo opreda. Lahko vam zaupamo, da se jima boste nasmejali do solz. Zato si pripravite dosti dobre volje; odvrzite skrbni vsaj za hip... Veselo v pustni čas.

-mb

Odpovedan koncert

ZARADI PROMETNE NESREČE IN ZGORELEGA AVTOBUSA

Vse je bilo nared. Karte za nastop velikega plesnega orkestra RTV Zagreb pod vodstvom Milenka Prohaska so bile razprodane že v predprodaji. Vabila so zvečena imena slavni pevci Iva Robića, Gaby Novak... Prireditelj — celjsko Olepševalno in turistično društvo se je znašlo v neprijetnem položaju, ker ni moglo ustreči vsem, ki so hoteli v tork zvečer sedeti, ali pa celo stati v veliki unijski dvorani.

Vse je bilo nared. Gostov pa nikoder. Zakaj?

Avtobus, v katerem so se peljali iz Zagreba, je imel približno dvajset kilometrov od glavnega mesta sosednje republike prometno nesrečo. Vendar ni stalo samo pri tem. Zaradi nesreče je izbruhnil požar. Potniki se sicer rešili, toda izgubili so okleke za večerni nastop, ogenj je uničil instrumente, note in celo vozilo. Poplah. Nadaljnje potovanje v Celje je bilo seveda nemogoče. Zato so telefonirali in povedali, kaj se jim je zgodilo. Tak je napovedani nastop v Celju odpadel.

Olepševalno in turistično društvo je to sporočilo vodstvu klubodjetja, ki je nato odprlo dvorano svojim stalnim obiskovalcem in jim zavrtelo film. Bilo je pravočasno, saj se je nesreča petila okoli polnočnega. Mimo tega pa je organizator koncerta sporečil, da ostanejo vstopnice v veljavi. Če jih pa hoče kdorkoli zametati in dobiti vrnen denar, lahko stori pri blagajni kluba Union.

Koncert plesnega orkestra RTV Zagreb z ostalimi ansambli in solisti pa bo prihodnji teden.

Maskarada

TUDI V GABERJU

Kakor vsako leto, tako pripravljajo tudi letos Partizan v Gaberju tradicionalno pustno ranjanje in v soboto, 11. februarja z začetkom ob osmih zvečer v letovadnem društvenega doma.

Gibanje

PREBIVALSTVA

V času od 28. januarja do 4. februarja 1961 je bilo rojenih 31 dečkov in 33 klice.

Poročili so se: Franc Pristovnik, mizar iz Pedvrha, Veronika Hanžek, tovarniška delavka Rakovec, Rudolf Ljakič, uslužbenec Silva Roic, učiteljica, oba iz Buke. Zlaka, Viktor Žičkar, zidar, in Mar Beve, sobarica, oba iz Celja. Aloj Jurše, strojni ključavničar iz Celja. Simeona Vidmar, administratorka iz P. korja. Oto Kujan, kovinostrojar. Celja, in Jožica Vekoslavja Kovatič, govška pomočnica iz Velenja.

Umrli: Dušan Herič, otrok iz Ostržnega, 1 leto. Franc Zorenč, upokojenec iz gaja, star 75 let. Ivan Zlotelj, upokojenec iz Kerkarja, star 73 let. Ignac Jan, posestnik iz Dobrova, star 56 let. Amalija Petelinšek, gostilničarka iz tanja, stara 70 let.



Motiv iz Celja — hiše ob Savinskem nabrežju.



Naš komentari

Na občnih zboreh nogometašev železniceškega kluba Celja in pozneje Kladivarja so bile v poročilih in debati izrečene nekatere misli o razvojni poti celjskega nogometa, ki sicer niso nove, niso pa niti kdovekaj stare. Medtem, ko so železnicearji že unaprej odklonili usako misel o združevanju nogometnih klubov v Celju ali celjski občini (imeli so prav! — Onomba pisca), pa so pri Kladivarju odprli drug problem, ki je dosti bolj zanimiv in aktualen hkrati. Govorili so namreč o medsebojnem sodelovanju, o pomoči nogometnih klubov in podobno.

Skoraj pa ostanimo najprej pri združevanju nogometnih klubov. Če sodimo po tem, da so na zboru nogometašev Celja sploh našli ta problem, potem je več ali manj jasno, da se je misel nekje porodila in da jo je eden ali drug hotel zagovarjati in utemeljevati. Združitev nogometnih klubov v Celju v eno, samo organizacijo je nesmiselna in bi slej ko prej pomenila začetek konca, namreč, da bi odarila jasnejšo perspektivo. Z združitvijo bi namreč zaprli pot množičnosti in — kvaliteti. V amaterskem športu je pravi nagon za dosego kvalitete množični

Združitev ali sodelovanje

propagirali misel o ustanavljanju novih nogometnih sekcij ali klubov in tako razširili osnovo, iz katere bi rasla kvaliteta. Zdaj imamo v celjski občini štiri klube. Pri vsakem sta vključeni v redno tekmovalje le po dve moštvi, torej vsega skupaj po dvaindvajset nogometašev, ali v občini osemindvajset. To številka ni zadostna; premajhna je. Zato je nujno, da bo treba v prihodnje več skrbni posvetiti razširitvi nogometa, povečanju števila aktivnih

iskanje skupnega jezika pri obravnavanju in rasti nogometa na sploh v Celju imamo vse pogoje za uspešno kvaliteto rast nogometa in to na osnovi domačih, ne pa kupljenih igralcev. Imamo vse pogoje, da bi imeli najmanj dva predstavnika v slovenski conski in enega v drugi zvezni ligi. Vendar pa je jasno, da uresničitev tega načrta ni odvisna samo od enega kluba, ki bi mu morda uspelo ustopiti v višji razred tekmovalja, temveč prav tako, če ne

OPOZORILO

Cl. 9 Uredbe o varstvu javnih cest se glasi:
Živa meja, drevje in drugi nasadi ob javnih cestah ne sme ovirati preglednosti ceste in kvariti estetskega lica cestne okolice. Veje obcestnega drevja ne smejo segati nižje kot 4,50 m nad cestnim voziščem.
Prepovedano je skladati les, opeko in drug material bližje kot 3 m od cestne meje.
Cl. 10 pa pravi:
Pristojni cestni upravni organ lahko z odločbo odredi, da morajo lastniki in upravniki gozdov, skozi katere pelje javna cesta, posekati v razdalji do 4,00 m od cestne meje drevje in grmovje, če je to potrebno za osušitev in preglednost javne ceste.
Opozarjamo vse prizadete, da se bomo strogo držali gornjih členov in da bomo proti kršilec Uredbe uvedli postopek.
Uprava za ceste in kanalizacije
Celje

UPRAVNI ODBOR PODJETJA — HOTEL »SAVINJA«
LASKO

razpisuje delovno mesto

Knjigovodje

Pogoji: srednješolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.
Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Ponudbe pošljite do 25. februarja 1961 na upravo podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Okrožnem sodišču v Celju
razpisuje
za Okrožno sodišče v Celju

1. mesto strojepiske in
2. mesto pomožnega uslužbenca — kuirirja.

Pogoji: pod 1. dovršena nižja gimnazija ali njej ustrežna šolska izobrazba. Kandidati, ki se bodo prijavili, pa doslej nimajo strojepisnega izpita, bodo morali opraviti za sprejem v službo preizkusni izpit.
pod 2. najmanj 4 razrede osnovne šole.
Plača po zakonu o javnih uslužbencih oziroma uredbi o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev.
Prošnje, kolkovane s 50 din in življenjepisom je vložiti najkasneje do 23. februarja 1961 pri predsedništvu Okrožnega sodišča v Celju. Rok za vložitev prošnje teče od dneva objave razpisa na oglasni deski okrožnega sodišča, to je od 1. II. 1961.

PLANINSKO DRUŠTVO CELJE

razpisuje mesto

OSKRBNIKA ZA MOZIRSKO KOČO NA GOLTEH
IN FRISAUF OV DOM NA OKREŠLJU

Ponudbe z življenjepisom je dostaviti na PD Celje, Stanetova 1.
Plača in ostali pogoji po ustnem dogovoru.

OBVESTILO

Obveščamo koristnike občinske ceste IV. reda Nova vas — Zgoranja Hudinja (Bezenškova ulica) mimo glinokopa Celjske opekarne, da se cesta opušča zaradi širjenja glinokopa.
Obvoz iz Nove vasi je mogoč po Bezenškovi ulici preko Jamove ulice na Opekarniško cesto, iz Zgoranje Hudinje pa po Bezenškovi ulici do hišne številke 64 (Polner) po cesti ob severni in vzhodni strani glinokopa na Opekarniško cesto.
Dovoz iz Dobrove bo do nadaljnjega preko Nove vasi, ker je cestna povezava iz Dobrove na Bezenškovo ulico pri hišni številki 64 v gradnji.

Uprava za ceste in kanalizacije
Celje

Strokovna komisija za lesno stroko na Vajenski šoli Borisa Kidriča Celje, Ljubljanska cesta 17 bo organizirala v sodelovanju s Okrajno obrtno zbornico in Delavsko univerzo, tečaj za pripravo na izpite za visoko kvalifikacijo in za mojstre.

Tečaj se prične 13. II. ob 16. uri na Vajenski šoli Borisa Kidriča Celje, Ljubljanska cesta 17.

Po 21. členu Zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov razpisuje komisija za razpis mest direktorjev pri obč. LO Mozirje mesto

DIREKTORJA ZGORNJESAVINJSKE KMETIJSKE
ZADRUGE MOZIRJE

Pogoji: Kmetijski ali gozdarski inženir z večletno prakso, od tega vsaj dve leti na vodilnem mestu.

Prošnje kolkovane z 250 din, spričevalom in življenjepisom je vložiti najkasneje do 1. marca 1961 pri Občinskem ljudskem odboru Mozirje.

Razpisna komisija pri obrtnem podjetju Elektroinštalacije Celje, Zidanškova 7 razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE(kinje) — KNJIGOVODJE(kinje)

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Plača po tarifnem pravilniku.

Pogoji: srednješolska izobrazba in 5 let prakse samostojne računovodske-knjigovodske službe.

Pismene prijave poslati do 1. marca 1961.

Da bi se lahko izpovedal

Minula sobota zvečer. Gospodarski klub v Celju.

V lepo pripravljeni dvorani so se že zbrali udeleženci sprejema, ki ga je Okrajni svet Svoboda in prosvetnih društev pripravil v počastitev šestdesetletnice rojstva savinjskega rojaka in skladatelja Blaža Arniča. Tu so bili skoraj vsi člani Okrajnega sveta Svoboda in prosvetnih društev, nadalje Vojko Simončič, Janjo Pogačnik, člani Komornega zbora, predstavniki mladinskih zborov.

Napeto pričakovanje je pretrgal prihod priljubljenega gosta. Z njim so dospeli še tajnik Zveze Svoboda in prosvetnih društev Slovenije Vinčo Trinkhaus ter skladatelj Peter Lipar in Slavko Mihelič.

Prvi pozdravi in stiski rok. Ko pa si je obrislal očala, je presenečen obstal:

— Kaj, toliko se vas je zbralo? Ali sem si vse to zaslužil? In to za mojo šestdesetletnico! Moram vam povedati, da se z matematiko nisem nikoli pošteno ukvarjal, zato tudi let ne štejem. Rajši bi imel, če bi vsa ta reč šla naprej brez številk...

Smeh. Prijetno razpoloženje je bilo ustvarjeno.

Zatem se je začel uradni del sprejema.

K jubileju je najprej stopil predsednik Okrajnega sveta Svoboda in prosvetnih društev Andrej Svetek:

— Dragi Blaž, v imenu okrajnega sveta pa tudi vodstva mladinskega pevskega festivala Ti želim ob jubileju nešteto lepih, zdravih in plodnih let...

Ko sta se objela in poljubila se je ne samo njima, temveč tudi prenekatim drugim orosilo oko.

Zatem so k priljubljenemu skladatelju in človeku prihajali zastopniki mladinskih in ostalih zborov iz Celja. Vsi so mu prinašali iskrene čestitke in vroče želje za njegovo nadaljnje ustvarjanje in življenje.

Istovrstno so mu izročali šopke nageljev in darila.

K tem čestitkam se je na svojstven način pridružil še Komorni

zbor. Najprej je spregovoril njegov predsednik Bogdan Jereb:

— Tudi člani Komornega zbora se pridružujemo čestitkam in Vam želimo obilo sreče, zdravega in osebnega zadovoljstva.

Zdaj so zapeli še Miheličeva »Zdravice«.

Čestitke še niso pri kraju.

K skladatelju je stopil Boris Ferlinč.

— Ko Ti iskreno čestitam kot našemu ožjemu rojaku, se pridružujem želji vseh Tvojih prijateljev, da nam ostaneš še mnogo let čil in zdrav. Imamo pa še posebno željo in to, da nam boš kot izkušen mož, ustvarjalec in pedagog še nadalje pomagal pri našem »Mladinskem pevskega festivalu«.

Vemo, da je zgodovina vselej zapisovala v svoj almanah le vrhunske kulturne stvaritve. Kot dejstvo je dokazala, da so bile te stvaritve najvišje in številne takrat, kadar so umetniki izhajali iz najširših ljudskih množic. Ti, dragi Blaž, pa si nam s svojo življenjsko potjo najlepši dokaz za to. Pot od dvorja do skladatelja je res edinstvena. Iz ljudstva si izšel in ljudstvu ustvarjaš...

Spet ploskanje; tu in tam pa tudi brisanje solzenih oči.

Zdaj je bila vrsta na njem. Sklenil je roke in začel počasi z značilnim gornjesavinjskim poudarkom:

— Prijatelji, težko je govoriti, ker so občutki le pregloboki. Ne vem, če sem vse to zaslužil. Zdi se mi, da sem za vse te lepe pozdrave, tople, pretople besede še premalo naredil. Rad bi izpolnil mnogo vaših želja. Rad bi se oddolžil tako mladinskim kot tudi odraslim zborom. Moja srčna želja je, da bi to, kar sem se dolžan, lahko izpovedal...

Trenutek tišine je pretrgalo ploskanje. V njem pa so bile še enkrat izpovedane vroče želje:

da bi ostal še dolgo vrsto let zdrav in čil in da bi uresničil vse svoje ustvarjalne načrte.

M. Božič

THADDEUS TROLL

O spanju

Kdor spi, ne greši.

Toda kdor najprej greši, bolje spi. To je stvar, ki jo je mogoče dokazati. Kajti čista vest še ne dovoljuje, da bi lahko človek dobro spal. Pač mora biti v bližini nekaj perja, da bi človek lahko na njej sladko zaspa — enako kot ni dovolj kuhati samo z ljubeznijo, kajti drugi dodatki so prav gotovo enako važni.

Nikar ne zehajte, zdaj se bom pogovarjal o spanju.

Človek lahko spi sam ali z drugimi. Solo spanje je priporočljivo predvsem iz akustičnih razlogov. Kajti mnogi ljudje v spanju ne morejo molčati: hropejo in smrčijo, kar je za njihove »sospalce« zelo neugodno. Kot solist v spanju človek nikogar ne moti. Če pa se človek naveliča solo spanja, se poroči. Poročni list je hkrati šoferska izkaznica za skupno spanje. Seveda so tudi na tem področju takšni, ki vozijo na črno...

Spanje opravljamo navadno v vodoravnem položaju. So pa tudi ljudje med nami, ki znajo spati v navpičnem položaju; nekateri spijo med hojo, drugi pa hodijo med spanjem. Takšni hoji pravimo, da ne hoga luna nosi. Sprehajališče takšnih sprehajalcev so strešni žlebovi, njihov cilj pa — kot pri astronautih — mesec. Toda če jih vprašate za pot, padejo s strela.

Normalno spimo v postelji, pri dolgih govorih in v operi pa na stoli. Tudi obleka je za spanje lahko različna. Najbolj priljubljena je spalna srajca. Toda medtem ko so bila ženskega spola v tej opravi lahko zelo dražestna, je moški, kadar je v tem oblačilu, lahko bolj komičen samo še, kadar ga vidimo v dolgih spodnjih hlačah.

Po mnenju učenjakov, pregovarj, cerkvenih očetov in starih let je spanec pred polnočjo najboljši. Toda dobra kapljica vina in ljubezen pred polnočjo tudi nista od muh. Zato sta tudi najhujša konkurenta spanju v tem obdobju.

Spanje delimo v tri dele: Zaspa-

nje, spanje samo in zbujenje. To poslednje je najvažnejše. Če se namreč pozabimo zbuditi, smo mrtvi. Zbujenje je tudi sicer najtežavnejši del spanja. In da bi nepopravljivim zaspancem stvar olajšali, smo si izmislili usmiljeno laž: »Rana ura — zlata ura«.

Hudičeva iznajdba je po splošnem mnenju budilnik. Imamo takšne, katerih ljubeznivo zvončkanje spominja na šepet mladega čednega dekleta. Le da je, žal, človek v ranih jutranjih urah mnogo manj dovzeten za kahršno koli ljubezensko šepetanje kot zvečer. Zato je takšnih budilnikov zelo malo. Ali se nam vsaj tako zdi. In človek se viježe potem na drugo stran in spi dalje. Drugi budilniki zopet glasno in kričeče ropotajo kot glas starejše dame, kahršne slabi karikaturni radi uporabljajo z navijači v laseh in metlo kot orožjem v roki. Teh ni mogoče preslišati in poženejo tudi tiste z najdebelejšimi ušesi iz postelje, kot bi jim dobra godba na pihala zatrobila »Kvišku, junački«.

Med spanjem se dogajajo brezplačne filmske predstave. Tem pravimo sanje. Ti filmi imajo to prednost, da pri njih lahko sodeluje tudi gledalec. Kot vsak igralec ima tedaj tudi tak gledalec svo pravoico, da se pritožuje zaradi svoje slabe vloge. Kajti v sanjah zamajamo vlake, izgubljamo hlače, padamo v prepad, povzročamo v družbi neprijetne glasove ali poljubljamo ženske, ki za to niso primerne.

Nasploh in vsemu navkljub pa je spanje prijetno stanje, ker nam pri tem ni treba ničesar delati.

Zdaj pa: Lahko noč! Globoko dihaite...

V PESJU ZAČASNO NE BODO
GRADILI

Občinski ljudski odbor je izdal tudi smernico svojim upravnim organom, ki so pristojni za gradbeništvo, da za naselje Pesje začasno ne izdajajo gradbenih dovoljenj, dokler ne bo izdelan nov urbanistični načrt za ta kraj.

CELJSKI
tednik

Uredništvo Celje, Titov trg 5
pošta predal 15 — telefon 25-23 in 24-23 — uprava: Celje, Trg V kon gresa 3 — pošta predal 152 — telefon 25-75 in 2089 — lekarni račun pri Komunalni banki Celje 605-70 1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina: 200, polletna 100, četrtletna 50 — izdajatelj: 2.000 — posameznik številka 20 din — skopiranje ne vračamo.

OBJAVE IN OGLASI

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem za požrtvovalnost pri uspešni operaciji na kirurškem oddelku bolnišnice v Celju: dr. Orli, dr. Stokolu, ter dr. Rojcu, sestri Elzi, sestri Stelki, sestri Heleni in ostalemu strožnemu osebju. Hvala! Pacientka Majcen Angela iz Vilharjeve ulice.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem osebju kirurškega oddelka celjske bolnišnice, posebno pa vsem zdravnikom za skrb in prizadevanost pri mojem zdravljenju. Mirnik Karli, Drešinja vas.

STANOVANJA

ČEZ dan, v soboto in nedeljo pa popolnoma odsona iže sobo. Ponudbe pod »UMETNOSTNA ZGODOVINARKA«.

DEKLE mirne narave iže sobo, lahko iz Celja 20 do 25 minut, nekoliko opremljeno. Naslov v upravi lista.

PRAZNO ali opremljeno sobo nujno rabim. Dam nagrado — plačam po dogovoru. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM dve sobi in kuhinjo v centru mesta za eno sobico in kuhinjo. Ponudbe pod »CISTO« na upravo lista.

PROSTORNO stanovanje v centru mesta Celja, prodam. Naslov v upravi lista.

RAZNO

GARAŽO oddam v najem. Naslov v upravi lista.

OCALA sem izgubila. Prijazni najditelj naj jih odda proti nagradi v družnici Deja Celje.

ROKAVICO, črna volna sem izgubila v kinu v Laskem. Oddati pri blagajni kina.

REČEM kompanjona za gradnjo dvodrušinske hiše, ali pa enodrušinske z garsonjero na parceli pri Skalni kleti. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM malo rabljen skobelnik za sladko seno, otavo ali jabolčnik. Naslov v upravi lista.

UPKOYENKO z malo hišico in vrtno od 45 do 70 let zaradi skupnega gospodinjstva. Iščem. Resno ponudbo pod »SOLIDEN«.

SADNA DREYENICA »MIROSA«: Petrovce, Vam nudi vsak delavnik od 7. do 13. ure po zelo ugodni ceni eno in dve letne sadke jablan, hrast, vilen, čeden, breskev, sliv, ter sadke črnega ribeza za vrh in sadne plantaže.

POHISTVO: mizarstvo podjetje Celje, Kersnikova 21 predaja osnovnih sredstev: TRACNO ZAGO. Prednost za nakup imajo podjetja iz socialističnega sektorja, po preteku 8 dni v objavi pa je prodaja tudi privatnemu sektorju. Ogled vsak dan od 6. do 14. ure v podjetju.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE

Petek, 10. febr. ob 19.30 — Stefan Kalšnik: Ozka spranja za sonce. Krstna predstava. Premierski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Sobota, 11. febr. ob 19.30 — Stefan Kalšnik: Ozka spranja za sonce. Subotni abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 12. febr. ob 19.30 — O'Neill: Pesniška duša. I. nedeljski dopoldanski abonma.

ob 15.30 — Stefan Kalšnik: Ozka spranja za sonce. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Torek, 14. febr. ob 19.30 — Stefan Kalšnik: Ozka spranja za sonce. Turkov abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Sreda, 15. febr. ob 15.30 — O'Neill: Pesniška duša. I. šolski abonma.

ob 20. uri — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Gostovanje v Mozirju.

Četrtek, 16. febr. ob 19.30 — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Izven. Vstopnice so v prodaji.

ob 20. uri — O'Neill: Pesniška duša. Gostovanje v Vojniku.

Petek, 17. febr. ob 16. uri — B. Brecht: Življenje Galileja. Zaključna predstava za JLA.

Sobota, 18. febr. ob 18. uri — Smetana: Prodana nevesta. Gostovanje mariborske Opere. Izven. Vstopnice so v prodaji.

ob 16. in 19.30 — B. Brecht: Življenje Galileja. Gostovanje v Mariboru.

Nedelja, 19. febr. ob 19.30 — O'Neill: Pesniška duša. II. nedeljski dopoldanski abonma.

ob 15.30 — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Izven. Vstopnice so v prodaji.

Na ponovno željo občinstva smo uvrstili v repertoar še dve predstavi »Zakonskega vrtljaka«, in sicer v četrtek, dne 16. februarja ob 19.30 in v nedeljo, dne 19. februarja ob 15.30. Prosimo zainteresirane, da si ravnokarno nabavijo vstopnice pri gledališki blagajni ali si jih telefonično rezervirajo na tel. 25-60.

MALI ODER SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA CELJE
Ponedeljek, 13. febr. ob 20. uri — Sylvanus: Korczak in otroci. Gostovanje na Dobro.

RAZPIS
ELEKTRO mojster iže složbo, prevzame vodstvo servisne delavnice za popravila vseh vrst električnih boilerjev, go podizskih aparatov in strojev. Ponudbe pod šifro »Vrednotna praksa«.

KINO

KINO DPD »SVOBODA« —
SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Dne 11. in 12. 2. 1961, »VICITAC«, ameriški barvni film Csc

Dne 15. in 16. 2. 1961, »TETOVIRANA ROZA«, ameriški film

KINO UNION
Od 10. do 14. 2. 1961, »GROFICA MARIČA«, zabodonomski barvni film

Od 15. do 18. 2. 1961, »RODITELJSKI DOM«, ruski film

KINO METROPOL
Od 10. do 14. 2. 1961, »BELA DIVJINA«, ameriški barvni film Csc

Od 14. do 18. 2. 1961, »HREPENENJE«, italijansko-argentinski film Csc

MATINEJA
Dne 12. 2. 1961, »ZVEZDA POTUJE NA JUG«, češko-jugoslovanski barvni film

GIMNAZIJA CELJE — ŠOLSKI KINO
Dne 11. in 12. 2. 1961, »LENINGRAJSKA SIMFONIJA«, ruski film

Predstave vsako nedeljo ob 16. uri ter vsako nedeljo ob 10. in 16. uri. Vstopnina enotna 20 dinarjev.

DPD »SVOBODA« CELJE —
MLADINSKI KINO
Dne 11. in 12. 2. 1961, »MODRA TENCIČA«, ameriški film

Predstave so vsako soboto ob 15. in 17. uri ter vsako nedeljo ob 10., 15. in 17. uri.

PRODAM

MALO posestvo 66 arov v bližini rudnika ZADUŠICA, prodam. Naslov v upravi lista.

NJIVO 40 arov, v bližini Lesnega podjetja Sempeter, prodam. Naslov v upravi lista.

JAZBECAR, čistokrvn z rodovnikom, napredaj. Kuzma, Kasaze 7, Petrovce.

KRAVO molznico, ali brejo, prodam. Štimolák Marija, Česekova 34, Strmec.

DVE sobi, kuhinja, veža in klet, napredaj. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE trisobno, v centru, prodam proti zamenjavi za manjše. Dopise na upravo lista pod »SAVINJA«.

SADIKE črnega ribezja vrste ROZENTAL, prodam. Ambroz, Celestinova 4, Celje.

SENO, sladko, in otavo, lepo ter jabolka po 35 din, prodam. Naslov v upravi lista.

KLAVIR, dunajski, krizne strune, prodam. Prelog, Celje, Zvezna 18.

SPALNICO samsko, trdi les, trodelno, omaro in kopalno kad, prodam. Naslov v upravi lista.

Razpis

Uprava za ceste LRS razpisuje delovno mesto CESTNEGA NADZORNIKA v Radmirju. Sirokovna izobrazba: gradbeni tehnik ali visokokvalificirani delavec gradbene stroke (gradbeni delovodja). Informacije daje in prošnje sprejema Uprava za ceste LRS, Tehnična sekcija Celje, Lava 42.

Po 21. členu Zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov razpisuje komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Mozirje mesto

direktorja

trg. podjetja »Savinja« Mozirje
Pogoji: visokokvalificirana moč trgovske stroke z večletno prakso na vodilnem mestu.

Prošnje kolkovane z 250 din, spričevalom in življenjepisom je vložiti najkasneje do 1. marca 1961 pri Občinskem LO Mozirje.

OPOZORILO

Podjetje Elektro-Celje, Celje opozarja prebivalce:

1. Sekanje drevja v bližini električnih naprav (daljnovodov, omrežij itd.) je dovoljeno samo pod brezplačnim nadzorom elektrimonterja podjetja.

2. Lastniki gozdnih parcel ali sadovnjakov so brezpogojno dolžni nemerjavno sečnjo prijaviti osebno, telefončno ali pismeno najbližnjemu elektrimonterju ali Tehniški izpostavi Elektro-Celje.

3. Na pravočasno prejeto obvestilo bo odrejen elektrimonter za brezplačni nadzor sekaneja dreves. Elektrimonter bo ukrenil potrebno za zavarovanje delavcev in za preprečitev škode.

Padci dreves na električne naprave povzročijo veliko gospodarsko škodo zaradi izpada električne energije. Prizadeti so občutljivi odjemalci na primer bolnice, pošte, železnice, industrija kakor tudi vsi ostali odjemalci električne energije.

4. Podjetje Elektro-Celje je prisiljeno v bodoče predlagati kazenski pregon in uveljaviti ves odškodninski zahtevek proti osebam, katere zgoraj navedenega opozorila ne bi upoštevale ter se v nadalje odreale ali same sekale ob elektonaprah sečnjo za zavarovanje po predstavniki podjetja Elektro Celje.

ELEKTRO-CELJE, CELJE

Inženir medicine - poklic bodočnosti

Leto 1500... Pomorska bitka se je razvijala. Težko ranjenega mornarja privečajo v podpalube. Ranjenec kriči in preklinja. Steklenica ruma mu omami zavest. Privezanega na mizo v mrčni kajuti ga prevzame kirurg. Nož, za nožem žaga... Ranjenec se stremi od bolečine. Nova steklenica ruma. Noga je amputirana... Zdaj mu z žarečo sabljo obžgejo strcelj odrezane noge, da mu zaustavi kri. Tako operacijo bo držal ali pa tudi ne. Veliko jih je, ki ne preživijo...

Zunaj divja pomorska bitka. Mornarji se borijo kot Levi in si želijo: — Če me že zadene, potem me naj do mrtvega. —



Strokovnjak neke ameriške medicinske ustanove pri sestavljanju plastičnih delov za umetno, mehanizirano srce.

Kako vam je všeč gornji kratek opis srednjeveške operacije? Brrr... Neprijetno, kaj? Tega si danes v dobi narkoze, anestezi in čudovitega mrtvilnega sredstva »curraar« ne moremo zamisliti.

Kako neverjetni napredek je naredila medicina doslej? Operacije srca, očesne roženice, možgan, živčevja itd.

Pustimo sedanost nevaležno ob strani in se zazrimo v prihodnost. Kaj nam obeta medicina recimo čez desetletje?

Brezkrona operacija žolčnih kamnov... Bolnika z žolčnimi kamni so pripeljali v operacijsko dvorano. Nikjer nobenega noža, nobenih skalpelov, nič pincet in podobnih priprav. Bolniku omrtvijo trebušno votlino, in ga zapelejo pod aparat, ki skrivnostno brni in žvižga. Zdravnik operater ogleduje rentgensko sliko, potem pa spusti aparat nad pacientov trebuh in vključiti stikalo. Začuden bolnik spremlja vse

to in čaka: kdaj bodo začeli? Nekaj trenutkov mine. Morda minuta, dve. Operacija je končana...

Končana? Kako to? Saj vendar ni mogoče. Se dotaknil se ga nihče ni. Pa je le res. Tisti aparat nad bolnikom je v telo poslal snop žarkov ultrazvoka. So mar bolnikova jetra bila naglušna. Ne. Ultrazvok je mehko tkivo le ogrel, trde predmete pa je s svojimi močnimi treslji zdrobil v prah. Ti trdi predmeti so bili kamni, ki bodo zdaj z izločili šli iz pacientovega telesa. Čudovit!

Plastične žile, kosti, kite itd... Kako se zaraščajo žile, živci in kosti, to ni nobena novost več. Ljudem, ki jim bo odtrgalo ude, bodo dali druge, ki so jih imeli shranjene v posebnih hladilnikih — ude umrlih ljudi. Le brez predsodkov in ne omedlevalje... Poškodovano kolensko skledico bodo zamenjali enostavno s plastično. Kot umetne zoobe. Zdrobljena kost se ne da docela

izceliti... Kaj zato. V skladišču so plastične kosti vseh velikosti in telesnih mer. Po meri kot srajce v trgovini.

Prišel bo v bolnišnico človek, kateremu se je pokvarila nenadomestljiva žila. Pozdraviti in zaceliti jo ni mogoče. Bodoča medicina si ne bo delala preglaavic. Vstavili mu bodo drugo, spet iz plastične snovi.

Da so to fantazije, boste rekli? Niso. Pravzaprav je že danes marsikaj res. Vzemimo operacijo srca. Dokler kirurg »šarik« po bolnikovem srcu, pošilja življenjski sok po žilah mehanizirano umetno srce. Ob operacijah na pljučih diha za bolnika umetna pljuča. Presajanja na živalih so pokazala, da je medicina na pravi poti. Pes z dvema glavama je živel in jedel z dvema glavama hkrati.

Javlja se nov poklic. Ne več samo zdravnike, imeli bomo inženirje medicine, inženirje anatomije, ki bodo storili z bolnim človekom isto kot strojnik s strojem. Če ne uspe popravilo, pa poiščejo nadomestne dele. Človek bo po potrebi odhajal v remont — generalno popravilo.

c. k.

Vojni najdenček

Vojna na Pacifiku se je približevala h koncu... Ameriška mornariška pehota se je izkrcala pod točo artilerijskega ognja na otok Sajpan, ki so ga Japonci srdito branili. Meter za metrom, korak za korakom, juriš za jurišem. Zemlja je kipela v eksplozijah, drobci so brenčali in parali telesa, kri je brizgala iz ran in generali na obeh straneh so vztrajali: — Zavzeti Sajpan! Obraniti Sajpan!

Vojaška enota kdo ve katerega narednika ameriške vojske se za ceno lastnih življenj prebija skozi goščavo okleščene džungle.

Poslušaj, kaj je to? Otroški jok? Kje? Tu sredi besnečega vročega železa in krvi? Da. Bil je otrok. Majhen droben dojenček, gol in zapuščen, šele rojen in osirotel. Kje je mati? Mrtva? Na begu? Otroci so postal najdenček enote kdo ve katerega narednika. In poleg je bil vojni reporter Eugene Smith. Posnetek je šel v svet, izobličal solze in dobil nagrado...

Samaritan v čeladi. Mehko srce vojaka. Saj o tem res ni dvoma. Toda ali je človeštvu sploh potrebna takšna vrsta grozljive idiličnosti? Da, za tako sliko je potrebno okolje, okolje krvavega klanja, ambient smrti in nesreče. Hvala, gospod Smith, za dokument človečnosti v nečlovečnosti.



Kako je nastal tranzistor

Pred tremi, štirimi leti se je v družini vnel prepir. Zena je želela, da bi mož šel z družino na nedeljski sprehod, nekam v tišino, kjer ni ljudi in kjer je svež zrak. Mož pa se ni mogel otepati strastne želje, da bi ostal doma pri radijskem sprejemniku in poslušal prenos nogometne tekme iz Beograda. Kakorkoli že, nekdo je bil čemerin; mož na sprehodu, ali pa žena doma... Danes je tranzistor tisti, ki nam tudi v najbolj skrit kotiček vsiljuje civilizacijo.

Čprav jih pred desetimi leti še ni bilo, praznujejo tranzistorji svoje nesluteno rojstvo že trideset let. Od takrat, ko je nastal detektor, prednik radioaparata. Toda do odkritja tranzistorja je prišlo kmalu po tem, ko so razvili izdelavo radarja. Kristali za usmerjanje visokofrekvenčnih valov so postali zanimivi. Ti kristali so germanijum ali pa silicijum. Prvi deluje še na toploti od 70° C, drugi pa celo na 120°C. Tranzistorska cevčica je kot ikonček šolskega

svinčnika. Je mnogo dražja od elektronskih cevi, ker je potrebna neverjetna čistost germanijuma in ker mora biti mikroskopsko natančno sestavljena. Tranzistor pa ni samo za zabavo. Naglušni ljudje so v njem našli rešitelja. Pomislimo, napravo, ki pomaga naglušnim slišati, lahko napaja s potrebnim tokom baterijica, ki jo je možno vdelati v okvir očal, polnih sto ur. Če je radio aparat toliko boljši kolikor je večji (po številu žarnic in zvočnikov), je tekma pri proizvodnji tranzistorjev obrnjena. Baje so že izdelani tranzistorčki, ki ga vtaknete v uho in poslušate ne da bi kogar koli motili.

Šimpanz - predhodnik človeka

Darwin je imel prav, ko je opici podobna bitja imenoval predhodnike človeka. Toda o tem danes ne bi razpravljali in pri nekaterih »konzervativcih« burkali razgreto kri.

Opica, je morala ponovno brniti svojo čast sorodstva s človekom. Da bom bolj natančen, šla je za človeka v ogenj po kostani. Ko so namreč znanstveniki iskali živo bitje, na katerem bi lahko najbolj preiskusili vse vplive vesoljskega poleta, ki jih bo deležen človek, niso mogli mimo napotiti Charlesa Darwina. Odločili so se za šimpanza, ki so ga v Ameriki že dolgo časa vadili za to poslanstvo. Šimpanz je po mnenju Ame-

rikancev bolj prikladen od psov. Medtem ko je pes živo bitje s podobnim organizmom, je šimpanz biološko domala enak človeku. Nanj vplivajo iste bolezni, je enako občutljiv in tudi inteligentnejši, če poprej obiskuje »šolce«.

Ameriški znanstveniki so napoved uresničili. Kosmati »bratrance« se je pred dnevi srečno in slovesno vrnil z vesolja. Torej so zopet izbrali opico kot predhodnik človeka, ki naj bi že drugo leto šel po njeni poti v vesolje. Prednosti so dve. Šimpanz nima predsodkov in kar je glavno, za nagrado in tveganje ne zahteva milijonov — zadovoljen je s šopom sočnih banan.



Trije pagode na Kitajskem, čudovite risbe v jamah v Španiji, piramide v Egiptu in Mehiki, Akropola nad Atenami, rimska kultura širom po Evropi, pa vse prek gradov, cerkev in palač tisočletnega srednjega veka do današnjih modernih dni.

Vsa ta človekova zgodovina je prisotna v živih oblikah v času, ko »homo sapiens« stopa na prag neskončnega vesolja.

Poznaš svojo ačjo damavina?

(Zalec z okolico)

Kaj je osrednji motiv žalskega grba, ki krasi enega izmed podbojev stare občinske hiše? Tri zvezde? Tri lilije? Tri hmeljske kobule?

Kdo je prinesel sadike hmelja, ki so se obnesle v okolici Zaleca? Franc Žuža? Janez Bilger? Janez Hausenbichler?

Kaj je bilo v sedanji kovačnici v starem delu trga? Srednjeveška orožarna? Mučilnica? Luteranska kapela?

Cigavo delo je slika v obnovljeni župni cerkvi? Ta slika je dediščina stare cerkve iz romanskogotske dobe? Menzigerjeva Bergantova? Robbova?

V katero obdobje spada začetek prebelske tekstilne tovarne? V dobo ukinitve tkalskih cehov? V dobo kmetijske odveze? V dobo Marxovega komunističnega manifest?

Kakšen vojaški čin je imel nazadnje skladatelj Risto Savin? General? Major? Oberst?

Kaj je bilo v Zalcu leta 1868 tako pomembnega? Otvoritev hmeljarne? Sloviti slovenski tabar? Otvoritev griškega mostu?

Kje so bile najdene prazgodovinske gomile ali grobovi? V Grižah? V Sempetru? Na Polzezi?

Kdaj je bila nad Libojami ustanovljena I. savinjska četa? 15. junija 1941? 22. julija 1941? 1. avgusta 1941?

22. junija 1941 se je v okolici Zaleca osnoval prvi vaški odbor OF. Kje? V Zalcu? V Kaplji vasi? V Pirešici?

Četrto stoletje

Se še spominjate čudežnega otroka — igralko iz Hollywooda, ki je v naskoku osvojila ves svet — staro in mlado? To je bila mala navihanka Shirley Temple, ki se je v njenih številnih filmih kar nagledati nismo mogli. Kodrasta deklica z jamicami v polnih liličih je bila igralka, za katero so napisali več scenarijev kot za katerokoli »bombo« današnjega časa.

Od takrat, ko je posnela film »Uboga mala bogata deklica«, je preteklo četrto stoletje. Bila je stara sedem let. Kmalu za tem je njena zvezda zatnila, punčka je zrasla.

Pa jo pogledajmo danes ob svoji sliki izpred 25 let. Shirley Temple je danes odrasla dama, mati dveh srčkanih otrok. Nastopa v televiziji. Poskusila je spet v filmu, toda njeno ime je vezano na dobo pred 25 leti.



POZNAŠ SVOJ KRAJ

Na katerem hribu je bilo rimsko svetišče kulta Izide in Ozirisa? Na Grmadi? Na Maliču? Na Konjiški gori?

Kateri celjski grof je rešil kralja Sigismunda turškega ujetništva? Herman I.? Urok II.? Friderik II.?

Od kod so Rimljani vozili marmar za grobnice v Sempetru? Z oloka Brača? Iz Op otnice? Iz Ve'enja?

Kamili (veščica Opitnica). Na Maliču, — Friderik II., — Pohorski

PRAVILNI ODGOVORI:

— Friderik II., — 22. julija 1941, — General, — Sloviti slovenski tabar, — Najbližje je izdaja Marxovega lista, — Bergantova, — Janez Bilger, — Luteranska kapela, — Tri lilije, — Janez Bilger, — Luteranska kapela, — 22. junija 1941 se je v okolici Zaleca osnoval prvi vaški odbor OF. Kje? V Zalcu? V Kaplji vasi? V Pirešici?

Kamena doba v XX. stoletju

Zivimo v dvajsetem stoletju! To nas navdaja, da se trkam po prsih, četrto stoletje človeštvu tudi ni povsem v čast in slavo. Radi se s pomilovanjem oziramo v dobo počasnih kočij, v dobo hiš brez vsega tistega, kar se nam danes zdi neizogibno potrebno. Skratka zelo rado nas zanese na pot nekega čudnega in nedialektičnega ponosa, kakor da smo krona ustvarjalne prirode, ko ji že takole na vseh koncih silimo čez glavo in jo popravljamo.

Učitelji našim otrokom v šolah ne morejo dovolj živo in prepričljivo pričarati predstavo o razvoju človeške družbe. No, saj si tega tudi dober del odraslih, ki znajo brati in imajo knjige, ne znajo predstavljati.

Hodimo v muzeje in si na vse kriplje prizadevamo okoli mrtvih predmetov ustvariti živ ambient, ki bi nam potrdil, da je bilo res tako. Ne gre nam v glavo, kako je mogel pračlovek s kamenito sekuro podreti drevo, zdoibiti deblo za okoren

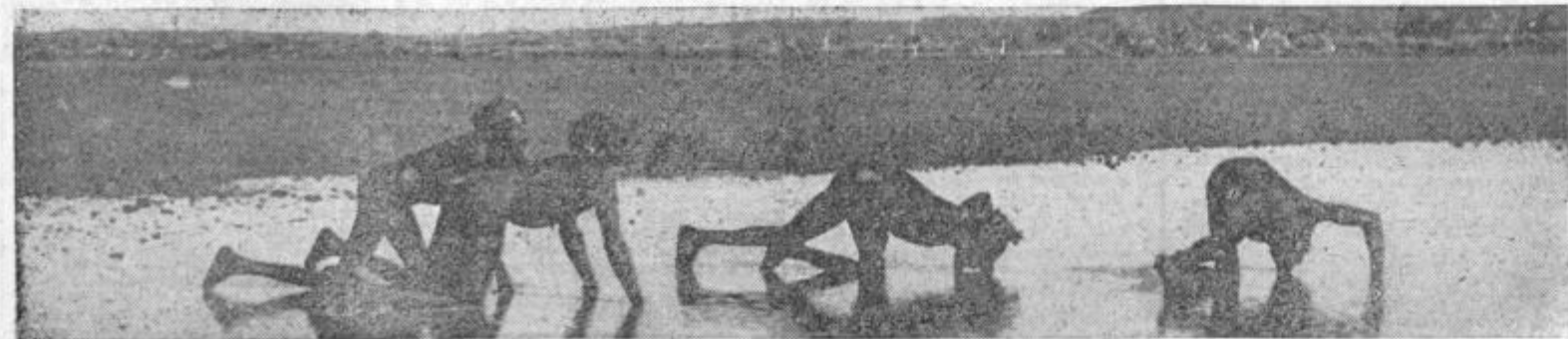
čoln; ko pa naša železna kaljena sekira v drvarnici ni nikoli dovolj ostrá. Kolikokrat obsodimo arheologe in zgodovinarje, da si privoščijo precej fantazije in da lahko govorijo, ker jim nihče ne more dokazati nasprotnega z bolj otipljivimi dokazi.

Toda če bi imeli denar in bi potovali po svetu, prodrli v savane in puščave Avstralije, se pretolkli skozi džungle Zelandije in tihomorskega otočja, prestali mrzlice, malarije ter zasede strupenih plazilcev in insektov v porečju Amazonke, bi ta naša pot pomenila izlet za deset tisoč let v preteklost.

Vzemimo na primer močno razredčeno in domala izumrlo plemo Bindibusov v Avstraliji. Le redko se belcu posreči priti z njimi v stik. Ker so zaščiteni, se jih rad osakdo, ki noče tvegati, izogni. Nič prijazni niso, pa tudi ne boječ. Utegne se zgoditi, da preizkusijo na čudno nasemljenih belih ljudeh vprašanje:

smo ali nismo bogovi, smo ali nismo umrljivi. To plemo, ki živi v hudih razmerah vročine, pomanjkanja hrane in v vode, izumira zaradi civilizacije. Prav zares Avstralija ni gostoljubna. Samo nekaj tisočev ljudi je živelo tam pred prihodom belcev. Avstralci so bili odvisni od divjačine, ki se je pasla na razsežnih področjih. Zdaj pa so civilizirani ljudje prišli in odvzeli pašo divjadi in z divjadjo izumirajo tudi Bindibusi. Rekli boste, zakaj se ne prilagodijo? Zakaj res? Zato, ker so še tako primitivni, da ne poznajo niti glinaste posode, niti tkanin. Na sliki jih lahko vidite, kako si postrežejo z vodo v puščavski mlakuži. Za naše bolezni so do kraja neodporni in bi jih pobralo, če bi se našli recimo našega načoda.

Če so Bindibusi predstavniki v XX. stoletju obstoječe kamene dobe, potem imamo po naši obli vse omesne stopnje. Nanje nas spominjajo totemi na Hawaiskem otočju, častit-



Avstraloidi pijejo vodo